Enemies of Liberty and friends of Despotism have never been, and never will be, ultimately successful.

-Rammohun Roy.

Founded by Mahatma Gandhi in 1903, Former Editor: Manilal Gandhi-

No. 37-Vol. LVII.

Friday, 18th September, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPEP.
Price: FOUR PENCE

Validity Of McMahon Line Challenged By China

India Issues White Paper On Border Question

CRMAL challenge by China of India's firm stand that India you proposed to rethe McMahon Line constituted the boundary between India and China was contained in a letter from the Chinese Premier, Mr. Chou En Lai, in reply to a communication from Prime Minister Nehru early this year.

While repudiating în essect his earlier verbal assurance to Mr. Nehru that China proposed to recognise the McMahon Line, Mr. Chou En Lai suggested maintenance of the status quo till the entire India-China border was formally delimited after proper sur-

The text of the letters exchanged between Mr. Nehru and Mr. Chou En Lai was published in a White Paper which was presented by Prime Minister Nehru to the Indian Parliament on September 7.

Notes Exchanged

The 122 page White Paper also contains notes and memoranda exchanged and agreements signed between India and China during the last five years from 1954 to 1959.

It comprises, among other things, notes exchanged on the border disputes and on the vexed question of the Chinese maps indicating large portions of Indian' territory as belonging to China and statements by the Indian and Chinese diplomatic representatives the position of Indian na-

tionals in Tibet and seizure by the Chinese of arms, ponies and other equipment belonging to the Bhutanese in eight border villages.

The question of rectification of Chinese maps was raised formally by Prime Minister Nehru in his letter to Chou En Lai on December 14, last.

Mr. Chou En Lai in his reply on January 23, 1959 contended that the Mc-Mahon Line was "a product of the British policy of aggression on Tibet,' and had never been recognised by the Central Chinese Government although the representatives of the local authorities of the Tibetan region of China had signed it.

Nehru Surprised

Expressing surprise at the Chinese Premier's contention in this regard, Mr. Nehru recalled his discussions with him during his visit to India and said: "You (Mr. Chou En Lai) told me that you had accepted this McMahon Line border with Burma and whatever might have happened long ago, in view of on the Tibetan uprising; the friendly relations which existed between China and

cognise this border (Mc-Mahon Line) with India also."

Mr. Nehru also gave quotation from minutes of The Prime the meeting. Minister said that the traditional frontier had followed the geographical principles which had sanction of specific international agreements including the Anglo-Chinese Convention of 1890 concerning Sikkim and the Treaty of 1842 between Kashmir and the Emperor of China relating to Ladakh. .

No reply has been received from the Chinese Premier to this letter by Mr. Nehru.

The White Paper included India's latest note on Chinese incursions in NEFA (August 28) sent two days after the Chinese occupation of the Indian outpost of Longiu. The note characterised this intrusion as "deliberate aggression" by the Chinese and urged the Chinese Government to order immediate withdrawal of Chinese troops from Longju.

Urging the adoption of a "peaceful approach" to resolve any dispute about any point on the International frontier between India and China, the Indian note said that the Government of In-

dia had observed discreet reticence hitherto about these incidents although there was a great deal of concern among the Indian public and the Parliament about the security arrangements on India's Northern frontier. Instructions had been issued to all frontier forces to maintain complete territorial integrity and to use force on trespassers, if necessary,-ISI,

Nehru Denies **Emigres Status** For Dalai

DELHI.

N New Delhi, Mr. Nehru is reported to have told a meeting of the Congress Parliamentary Party that there was no question of India according the status of an emigre government to the Dalai Lama and his followers. He pointed out that this status was given very rarely, probably in times of war, Further if the status was to be conferred, it meant that India closed its relations with the other government concerned in the matter. The Prime Minister was replying to a party member who had drawn his attention to the Dalai Lama's recent statement claiming status of a government in exile and Nehru's comment on it,

OPINION

FRIDAY. 18TH SEPTEMBER 1959

N.I.C. And Indian Franchise

by the Mayor of Durban, Mr. W. E. Shaw, the Natal Indian Congress formally requested the United Municipal Association to consider proposals for the restoration of the municipal franchise to Indians in Natal. This franchise, as is well known, was withdrawn from Natal Indians in 1924 by what were essentially the political predecessors of the United Party of Mr. Douglas Mitchell. The withdrawal was not done directly, but obliquely; the formula being that those who did not enjoy the parliamentary franchise should not have the right to vote in local authority elections.

The details however are not today of much importance. What matters is the fact that 2 whole generation has grown up since this taking away of voting rights. A generation which, for all intents and purposes, has never had this right.

Now the granting of civic rights to non-Europeans is one of the burning issues of the moment. And it the very absence of these rights and all that goes with such rights, which is probably at the root of the recent spate of burnings and other acts of defiance of White authority that have occurred in recent week.

As a constituent of the Congress Alliance and as one of the organisations responsible for the Freedom Charter the Natal Indian Congress has publicly committed itself, and rightly as we have had occasion to say before, to work for the establishment of a state of affairs in South Africa in which no man shall be discriminated against on the grounds of colour. We may—and do—have reservations, serious reservations, in regard to the socialistic clauses of the Freedom Charter, but the Congresses have wide support in their attempts to bring about a colour-free society.

Since that is so, how can the Natal Indian Congress reconcile its claims with its plea for certain rights for Indians only to the evident exclusion of Africans? How can this organisation reconcile, short of abstruse dialectical arguments in an endeavour to rationalise a suggestion fraught with the dangers of perpetuating racialism, its request to the U.M.A. with the provisions of the Freedom Charter? It may be fargued that the N.I.C. has not committed itself by addressing a request to the Municipal Association. While that might well be, it is however true that prominent former officials of the N.I.C. have been exhorting Indian audiences in Durban in the past few week to support Mayor Shaw's suggestion. These former officials, it must be noted, are not officially at the head of N.I.C. affairs only because of the stupidities of Mr. Swart.

(Continued in next Column)

Secondary Schools For Africans In Urban Areas Threatened

N South Africa we have become accustomed to ideologies and legislations which are means towards that great end-complete apartheid. Citing of factories on the fringes of reserves and Influx Control are designed to hasten the establishment of Bantustans Now Bantu Education Authorities have indicated a somewhat frightening prospect for secondary education for Africans, in Urban areas The Secretary for Bantu Education has announced that it would set up machinery whereby Africans will get Standard IX and Standard X education in schools already situated in rural areas or in schools which will, soon be built there. The reasons forwarded by the Department concerned for this proposed change are:

- (a) The Senior-School African child in the Urban Area is a misfit in the an urban area and does not have to do enough homework.
- (b) There are not enough facilities for such a student in urban areas—presumably playing fields and libraries, etc.
- (c) The African student must attend an institution which is situated in an environment which he is going to serve.

Now taking these point by point one sees the emptiness of arguments (a) & (b), that is, it is no fault of the African urban student that there are no good facilities. The fact that he does not do enough homework is no reason for the removal of secondary schools from urban areas surely! Could you imagine Glenwood High School being removed

to some remote Bundu because of students failure to do adequate homework. The remedy obviously is to find means whereby students will do the necessary work to pass matric.

Argument No. (3) is a stereotyped one-without much value and based on a wrong premise It argues that a person must be educated in an environment which . he is going to serve. This is quite ridiculous. For all I care a man can be educated in Gollel or Kuruman. What is important is the syllabus you prescribe for him and the general education he receives for a democratic life. It transpires that the Bantu Education Department wishes to cut off the African Youth in his most curious and formative years from the general stream of events and progressive thought that obtain in urban areas.

Apart from the principles involved the proposed changes, if effected, and surely they would be, would entail hardships for parents and students alike. We would not go into the details of this but we do urge parents to give this matter the serious attention it deserves.

- N.M.A.

Fountain Of Wisdom

The struggles are not merely between the reformers and antireformers, but between liberty and oppression throughout the world; between justice and injustice; between right and wrong.

-Rammohun Roy.

(Continued from previous column)

We must not be misunderstood. It is only right and natural that Indians or Coloureds or Africans for that matter, should endeavour to hold what few privileges they still have. But for one racial group to seek privileges for itself while ostensibly marching hand in hand with its partners in suffering is to create avoidable problems. One of the allegations made against Asians in countries like Nyasa: land and Kenya is that they have acquired for themselves special privileges over and above that available to Africans. The latter quite understandably resent that and such a situation inevitably contributes to Afro-Asian illwill and mutual suspicion. Indians in this country not only cannot afford to put themselves in a position whereby the suspicions of Africans is further directed against them, but they have, as a group, a great deal to do to lessen the inter-racial animosity; that already exists, in varying degrees, in this country.

Man Versus Machine

SIR JOHN RUSSELL

Never before has the problem of Man's position in relation to Machine been more seriously considered than at the present day. The achievements of Science in the field of industry and agriculture have been great; yet it has brought along its inevitable sequel—the displacement of labour of unemployment

the seventeenth century its pur-· pose was largely the conquest of Nature. This resulted from a new-born interest in the world in which we live. When the Royal Society was founded in 1663, its charter enjoined it to pursue knowledge "for use or discovery." Then there arose the division and sometimes antagonism between those who gain the knowledge, seeking only to learn and know, and those who regard knowledge as something to be, used for the supplying of some human need. This division of intellectual activity has been extra-ordinarily fruitful.

The achievements of Science in industry have been great, and the saving of human labour has been vastly greater. Already in the United States one man produces so much "goods" that the full time of two men is needed to sell them.

Mankind is now in possession of a new appliance, a new Machine, that easily achieves

things impossible to our fathers. The Machine profoundly affects the individual. It calls for specialists who understand some little part of it and to whom that little part will become the supreme interest of their lives. And the specialist must begin early. Even at school, he must soon drop all irrelevant subjects, no matter how much they might enrich his life. He goes through a specialized training at a college or university, and emerges at the end more or less efficient in one line but woefully ignorant in most others, lacking a background of culture or even of general interest, unless be bad the supreme good fortune to find a teacher who impelled him to get it. Thus is produced the increasing army of trained men spending their lives in a narrow groove, seeing nothing outside it-men who can discourse learnedly on the laws of physical optics, and yet miss the radiance of the sunset and the glory of the morning sky.

Another effect of the Machine is more striking and very disconcerting. In the nineteenth century men saw visions, beautifully put into words by William Morris, of a gradually decreasing working day for all, with more

WHEN Science began to develop at the beginning of the seventeenth century its purpose was largely the conquest of Nature. This resulted from a new-born interest in the world in which we live. When the Royal

The machine has thus raised two serious and somewhat unexpected problems: the tendency to moral and intellectual sterility and the effect on our social structure of an increasing number of people no longer wanted in industry. The latter problem is the more obvious and is attracting at the moment most attention.

The Machine, which has solved for us the age-long problem of subduing the earth, has raised this singularly difficult problem. What are going to do with it?

If we only know! If only some great leader could give us a plan! How delightful it would be to try out our new Machine, to build the New City with all modern appliances!

To this fundamental question, what is our goal as a community? Science can give no answer; it will only give us a better Machine and so make an answer more urgently needed. Politics certainly cannut answer, the question is too deep to be settled by improvisation. Something much more fundamental is needed: a clear perception, and, if we can get it, a clear statement, of the relations of communities of men to each other and to the Universe. It is something different from a statement of the relations of the individual to himself and his Creator: something more than a setting forth of an ideal for a personal life It is clearly a task in which the lead should be set either by philosophers or by religious thinkers, who by the nature of their studies are accustomed to look beyond the accidental and transient in search of the essential and the permanent -"Bhoodan !

Climb to a high-ranking £2000 a year executive position under the expert guidance of the School of Accountancy, in Secretaryship, Costing, Accounting, Building Societies, Municipal Services, and Banking. Write to the School of Accountarcy, backed by 50 years successful educational service, for their free book "The Direct Way to Success", P.O. Box 4592, (Z), Johanneshurg, and at 8th Floor, Mansion House, 12, Field Street, P. O. Box 1865, Durban, Phone 24068,

AN OPEN LETTER

The Indian Youth And Politics

THE circumstances surrounding the lives of all the politically voiceless peoples of South Africa presupposes that these very people would be politically conscious. However when one considers the life of Indian youth it sadly dawns upon one that we are not showing a curious interest in politics and how it determines our lives. I do agree that there are some young members in our society who do attend meetings, read our political mouthpieces and occasionally join in demon strations. Yet it is obxious that a large majority of our youth are blissfully ignorant of political injustices in this country that bave stifled us a community in the past, the many laws that condemn us to misery today and the trend of events that are likely to affect us adversely in the future.

There is a tendency among our youth to waste their tremendous energy on the football grounds, on the dance floors, add in the nauseating environment of street corners and unhygienic cinema houses. I do agree that sport and entertainment are essential to the development of our youth yet it is painfully true that many of our youth are fanatically interested in sport and cinema and show not even the slightest interest in such vital matters that affect home, food and education. They will know everything about Stanley Mathews or Marilyn Monree but you ask them about the Group Areas or Bantu Education Act and they will stare at you with blank ignorance written all over their faces. Some youth tend to leave everything into the hands of their parents. Very often parents are less educated and more illequipped to do the right thing. That is why youth should make every possible endeavour to learn as much as possible about all the political trends of our time.

Of course youth will ask, "How can I be of any use as a school boy?" The answer is very simple—spend more time on papers, in the libraries, with more informed people. Your learning now will ensure your future. Remember that it is your future which is at stake, not that of your parents.

Is it not surprising that for a community which is resident in South Africa for a bundred years we have produced so few people of any real value to our country? Yet we are living in an age which is conducive to the growth of great people. Is it not true

that some of the noblest ideas of Bapuji were born in South Africa?

I would like to give you an account of just one instance which helped to give the world the great Mahatma. Once during his days in this country Mr Gandhi was on his way to Johannesburg by train to appear as defence lawyer. He had a first class ticket. At Pietermaritzburg he was thrown out on to the platform with his luggage. He protested, showing his ticket, but this was of no avail. That whole night, in the bitter cold, Gandbi sat alone in the station. Yes it was that night that he thought deeply and it was then that a new man was born. Out of solitude and strife, was born this great son of Valour and Delight.

We too are being kicked around. Yet we are the sons of the soil, Our destiny is in our hands. We are living in times of great stress and strain. The challenge is there and you must accept it. As a first step you must cultivate the friendship of members of other races, show keener interest in the laws of your country and study the teachings of your illustrious leader, Mahatma Gandhi. This is no time for complacency. Resolve to be better South Africans and keep that resolution Choose to struggle for freedom and happiness and pursue that choice.

Remember that the clothes you wear, the food you eat, the school you attend and the bus you travel in, the film that you see, the kind of house that you live in are all determined by politics. That is why it is unforgivable meral cowardice not to be interested in politics. To be interested in politics is to lead a full and wholesome life, to be disinterested is to ensure servitude and slavery. Make your

N. M. A.

DRY RED CHILLIES
Gross 33lbs Bags for 51/- Cash
Accounts will be opened on
receipt of two satisfactory
references, and it is recommended that the first order
be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd. Box 26, Phone 128, BRITS. Transvaal,

Nehru's Lesson On Communisn

By PETER EDSON '
Writing in the 'Washington Daily News'

FIRST-HAND experience still seems to be the best teacher in convincing new governments on the dangers of international communism,

The United States itself had to learn this lesson the hard way—in Germany after the war, in China, Greece, Korea, Indo-China and Hungary—to name just a few.

Since the crises in those countries, the United States has been trying to tell the world the facts of communist life. A main theme of the real Voice of America, crying in the wilderness, has been to convince free nations that they \$a1't do business with communism. It hasn't taken too well. It can't be taught. It has to be learned.

This is what happened to Tito in Yugoslavia Closer to home, it happened in Gautemala. Currently the Egyptians under President Nasser and the Indonesians under President Sukarno are in the process of reversing their former softness toward communism.

The two newest revolutionists on the international scene-Gen. Kassem in Iraq and Premier Castro in Cuba-still have their lesson to learn in the hard knocks school.

But of all the leaders in new nations who have come to realize the menace of the communist conspiracy, the outstanding example today seems to be Prime Minister Nebru of India. What apparently woke him up was the shock of the Chinese communist takeover of his northern neighbour, Tibet.

Ever since he became Prime Minister in 1947, Nehru has been lecturing the world on the fine example of 2,000 years of friendship between India and China

Then, with China's communist Premier Chou En-lai on June 25, 1954 Nehru proclaimed the famous five principles—mutual respect for territorial integrity, non-aggression, non-interference, peaceful co-existence, equality and mutual benefit. It took the Chinese communists a little less than five years to break those principles

On a day when Nehru was absent from his capital, the

Chinese communist embassy in New Delhi issued a statement blaming the Tibet crisis on Indian imperialism and criticizing Nehru. The Indian Congress had a field day condemning it.

When Nebru returned and tried to bring his Congress under control, he got no applause—for a first time.

Nebru has bad to admit openly that India could not go to war over Tibet because it did not have the resources. But now he has just concluded a visit to Nepal, which could be next on the communist takeover list.

On top of this, Nehru's Congress Party now faces the home front task of trying to reorganize so that it can end communicated over Kerala. India's man densely populated but most literate state.

Nehru, Menon Answer Queries On Defense

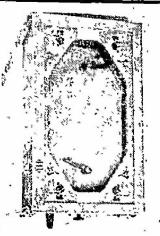
NEHRU is to leave for Afghanistan and Iran this week for about a week. The Prime Minister said in the Rajya Sabha that Iudia has the friendliest relations with Afghanistan There is not even the remotest possibility of those intimate relations being affected. Earlier, the governments attentian was drawn to a statement reported to have been shade by the Pakistan President

that by defending the northweat froatier, Pakistan was defending India and was entitled to claim a share of the enormous expense.

The Deputy Minister for External Affairs, Lakshmi Menon said that government has seen press reports to this effect. India she said, has its own views about its defense and the obligation arising therefrom.

Small amusement Machine Business, 100 per cent legal for sale

The whole business can be got for under £3,000, in good energetic hands; this can pay for itself in 6 months.

No trade licence required, no goodwill.

Tools, spare parts, dies, etc, enough for making an extra 100 machines. Very easy to assemble.

Contact:

LOUIS NOVELTY CO.,

20 Von Wielligh Street, - Johannesburg. Phone: 22-1080.

Kerala: As I Saw

By DEVI PRASAD In "Dhoodan"

HAD recently been to Kerala for four weeks. I met all sections of people there. I had discussions with and talked to different parties and Sarvodaya workers. I present my reaction here

To me the situation in Kerala does not seem to be so desperate. What is happening there is but the logical outcome of politics based on party-basis. The party in power there as elsewhere seeks to entrench itself, the opposition parties trying to oust it from office.

Repression on political opponents, corruption and bribery obtain now as they obtained during the regime of other parties—possibly a bit less. Communist before they came to power were targets of repression.

A large section of people particularly labouring classes appear to be satisfied. They get now benefits, previously almost exclusively enjoyed by well-to-do people.

The much condemned Education Act protects teachers from being exploited by private management which runs to big a number of schools. The Agrarian Relation Bill seeks to give to the landless peasants some relief by making them owners of the land they till, The parasite land-lordism is to disappear.

Why then thousands of people are going to jail as a protest against the communist rule? The movement is sizeable. There were firings. Such firings under similar situation would have been there under other rule as well.

I have said in the beginning that the first interest of the party which comes into power, is to consolidate its own position. Like any other party communists did all it could do to further this end. I heard from responsible men connected with law-courts that cases against party men were withdrawn, In registering co.operative societies preference is given to communist or pro-communist bodies. The technique is simple. When an application for regis. tration is received it is returned on the pretext of technical errors, and before it comes back some other society gets the registration.

The party in power exerts pressure on local authorities not to take action against their party men involved in criminal cases. When this is done artfully it passes notice. But there it seems it was done crudely enough to become obvious.

All this is not new. The difference is that under other

governments and in other places individuals took advantage of the position, whereas here the communists did every thing for their party.

It is painful to see that at a time when all our strength should have been pooled to create unity, improve economic conditions and bring about an atmosphere of goodwill our sole aim has become the eradication of communism. No "ism" will come to an end by such methods. All "isms" will end when exploitation is ended and love and compassion rule our actions:

If people see a government acting wrongly they have every right to agitate against it. But such a movement should aim at correcting the course of the government and this can be done only when it is based on truth and non-violence. In the pre-sent situation in Kerala the charges against the government should have been minutely examined and scrutinised before launching an agitation against it. If leaders of the opposition parties had the wider interests of the country at heart they should have taken steps to educate the masses to their real needs and the proper ways of meeting them.

To my mind the coming into power of the communists was itself a proof that a synthesis of ideologies is what is required today. This could have been brought about by a healthy competition among the government of different parties. If the other state-governments had taken effective measures to solve the land problem by transferring lands to actual cultivators the working peasant and the land. less labourer would not have favoured the communists, 'Had other state-government made education free of government control as suggested by Vincbaji, the communist government of Kerala would not have dared pass such an Education Act.

In such a state the question would not have been the survival of this or that party. Only that which is for the good of all and which unites mankind and is inspired by compassion would have prevailed, whether done by the Congress, PSP or the Communists.

This is a time when we of the Sarvodaya world should be specially careful to keep our vision clear and unprejudiced.

Expenditure Approved For Kerala Elections

DELHI

THE Minister of State for Home Affairs, Mr. B. N. Dator, said in the Lok Sabba that conditions in Kerola were fast returning to normal.

Instructions had been given to the police and other authorities that they should be vigilant about law and order and act firmly and impartially. Mr. Datar was replying to the debate on a supplementary demand totalling nearly two million rupees for the expenditure of the Kerala administration. The demand was voted by the house. A sum of 1.5 million rupees is for the midterm elections to the Kerala Assembly.

Mr. Datar said that the work of revising the electoral roll has started in earnest. It was however, likely to take some more time because all political parties had expressed a desire for a complete check of the electoral rolls in all the 114 constituencies. Mr. Datar pointed out that under the constitution reservation of seats for schedule castes and schedule tribes would cease in January. The government was considering this mat-

ter in its larger context and some arrangements would have to be made in Kerala. It was, therefore, not unlikely that elections in the State would be held after January 26, next year:

In the debate on the supplementary demand, the communist members asked the government to take more effective steps to restore law and order in Kerale. Some congress members wanted new electoral rolls to be prepared in order to have fair elections. A Proja Socialist Party member said that aggressions and violence were not true.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johanneshurg, 'Phone 33-1654

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6		
Рузва	5 "	41/3		
Dekh Kabira Roya	4 1?	33/-		
Abhiman	3 24	24/9		
Japam-Japam Ki-Fere	5 7	41/3		
Johny Walker	3 "	24/9		
Ayodyapati	5 "	41/3		
INDIA PRESS RECORDS				
Tulsidas	5 Records	50/-		
Pehli Jhalak	6 "	60/-		
Halaku	4 "	40/-		
Bahaar	2 "	20/		
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-		
Loose Numbers Babul Bareat as	ad			
Badal		30/-		

Packing, Postage and C,O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

SALOON AND BOOKSELLERS,

266 Grey Street, DURBAN.

Africa Protests Angrily Against Sahara Tests

By COLIN LEGUM In The "Observer"

A NGRY demonstrations and protests in West Africa have followed France's decision to ignore African protests against carrying out nuclear bomb tests in the Sabara:

The vehement political overtones of the anti-French campaign are being sharpened by fears, amounting almost to hysteria which are being produced in the minds of Africans about the possible dangers.

These fears are strengthened by the publication in West African papers of pictures of Japanese casualties after the Hiroshima explosion

The Federation of Nigerian Women's Organisation has cabled the Queen calling on "our mother to protect the lives of Nigerian sons and daughters by appealing to the French Government."

Solid Backing

The Christian Council of Nigeria, in a protest to the World Council of Churches, cites the danger of atomic particles being carried by Nigeria's prevailing northerly winds.

A National Council of Protest has been set up in Nigeria,

and similar bodies are being created in Ghana and Sierra Leone.

First launched by African nationalist leaders in West Africa, the campaign now has solid backing throughout Ghana, Nigeria, Sierra Leone, Guinea and the Cameroons, as well as in some parts of the French African territories.

Prominently identified with these protests are political leaders renowned for their conservatism and for their reluctance to become involved in anti-French propaganda.

Typical of these leaders is the Prime Minister of Northern Nigeria, the Sarduans of Sokoto, who interrupted his holiday in Europe to convey his personal protest to the French Foreign Office in Paris.

Macmillan Attacked

The Prime Minister of Western Nigeria, Mr. A. O. Awolowo, who has always stood aloof from anti-French politics, warned France that her reaction to the protests might well define an independent Nigeria's foreign policy towards the French Government.

Mr. Awolowo added that it would be in France's best interests to cultivate the goodwill of Africa's emergent nations, particularly those living around the Sahara;

The West African campaign is being directed increasingly against Britain because of the Government's decision to support France's right to carry out nuclear tests.

The Ghana Government paper, the "Evening News", declared that Mr. Macmillan's acquiescence in General de Gaulle's "dishonest attempt" to lull Africans' fears had "shocked tha conscience of humanity."

Trade union leaders have launched a campaign for a total boycott of French goods, which form an important part of West African imports.

Leaders Consult

Replying to the Nigerian T-U.C.'s boycott threats, the French Consul-General in Lagos pointed out that while Nigeria imported nearly £2 million worth of French wines, France imported nearly £5.500,000 of Nigerian goods.

West African political leaders are consulting about the most effective way to stop the tests

The Prime Minister of Eastern Nigeria, Dr. N. Azikiwe, has threatened that if France persists in her plans "Nigeria might take very drastic action."

Sudanese Warn French On A-Tests

COUMUNIQUE from the political bureau of the Sudanese Union, the government party beaded by Sudanese Republic Premier Modibo Keita, warns the French Government of the opposition aroused in African circles by the plans for nuclear experiments to the Sabara, The protest of the Sudanese Union against atomic experiments in the Sahars, which is the first of its kind to be registered by a Community state, comes at a time when Keita is vacationing France. It is not known whether he knew of the communique.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The

New India Assurance

Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones: Office: 25845 Residence: 36413.

Press Views Chinese Motives

In Aggression

THE details given by the Prime Minister in the Indian Parliament of Chinese incursions on the north-eastern border and in the Ladakh region of Kashmir overshadowed all other topics during the last week of August. His earlier statement on the difficulties of Indian traders and Indian nationals from Ladakh residing in Tibet had caused concern, but there were some newspapers, notably the "National Herald" of Lucknow and to a lesser extent the "Tribune" of Ambala and the "Hindu" of Madras, which thought there might be possibilities of removing misunderstanding through a friendly approach.

The "National Herald" had written that what is happening slong the border and the irresponsible scilons of some Chinese officials in Lhasa, it is likely, indicate nothing more than that the Chinese continue to face a difficult situation in Tibet whatever their claim to the contrary-

The "Hinda" also referred to what it called the unofficial propaganda put out by the Chinese authorities appealing to Bhutan, Sikkim, and Ladakh to unite again with the great motherland of China and to be taught the communist doctrine. The paper too strong objection to the blasphemous report, as it put it, attributed to the Chinese that the Lord Buddha was after all an Indian materialist. The "Hinda" added these are not expected from a friendly nation and are not in China's own interest. If it wants to commend the confidence and trust of Asian people, it must call a halt to these tactics. The paper had expressed the hope that Chon En-lai, who was reported to have returned to Peking from his solourn in the north, would attend to this matter without delay. The picture however sharply changed with Friday's discloures in Parliament.

The "Hindustan Times" of Delhi said strong language does not come easily to the Prime Minister, and in saying that we should be prepared for any eventuality, he was warning Peking, as clearly as it can be warned, that we shall fight for the integrity of our territory. Nehru has been patient with Peking to the point of being "We mistaken for an appeaser. have no need to buy Chinese good behaviour at the cost of our self-respect as we have no need to strike heroic attitudes. We want nothing from the Chinese except that they will respect what is indisputably ours.'r

The "Indian Express" also wrote more or else to the same effect. It said if the Chinese communists think that their actions are "likely to intimidate the people and cow the governe

ment of India into acquiescance with their proclaimed objective, they are in for a rude awakeneing."

In two successive editorials on Saturday and Sunday, the "Statesman" of Calcutta analyzed the possible motive behind the recent incidents. It may be, the paper said on Saturday, that the Chinese want some adjustment on the frontier, as Nehru conceded, by a mile here or a mile there. But it is clear that their thoughts are very far from the conference table and the Burmese would readily testify that negotiations of this sort can be maddeningly irritating if a settlement is not the real purpose. Without being alarmist or panicky, against which the Prime Minister advised the house, others not inhibited by responsibility for handling a palpably delicate and dangerous situation will have little difficulty in discerning the motives behind these aggressive Chinese moves.

The "Statesman" returned to the topic in another editorial on the following day. One fact is clear, it said. The Chinese forces involved display a hostility that is at marked variance with the country's past protestations of friendship with India and was unexpected, even in the coolness between the two capitals since the rape of Tibet.

Government Chided

The "Amrita Bazar Patrika" took the government to task for not disclosing the details of the border incidents earlier. Was there slightest justification, the paper asked, for playing down this growing threat to India's security? An aggressor is an aggressor. It does not make any difference whether it is Pakistan or China. Strangely enough, both are significantly following the same tactics. The paper went on, it is really painful that China, which set an example by upholding the principles of peaceful ocexistence along with India, has proved to be the first country to violate it. One wonders, the paper continued, why the Soviet Union, which wields considerable influence over China, has been looking on silently though it is the common friend of both the countries.

Kashmir Settlement Urged By Khursid

AZAD KASHMIR PRESI-DENT K. H. KHURSID has emphasised the need for immediate solution of the Kashmir dispute in view of the latest developments on the north-eastern border of India.

President Khursid spoke in Mozassarabad to a team of the imperial defence college, which is now on a study tour. He said Kashmir was the outpost of democracy in the northern part of the sub-continent. If its people are unhappy, subjected to slavery, and betrayed by the big powers, communism will have easy access.

Khursid emphasised that Kashmir was not only a legal issue, but a question of life and death for its people, who are merely demanding the democratic right of self-determination. It is unfortunate, however, that Kashmir has become a pawn in the game of international power politics, and that the human

aspects are being disregarded by powers which have a say in the United Nations. He said he hopes that the big powers will rise to the occasion and solve disputes according to the wishes of the people.

Later, the Azid Kashmir President presented the members of the team with seleted pieces of Kashmiri craftsmanship as gouvenirs.

Bogey Says Gopalan

A.K. Gopalan, deputy leader of the Communist Party in the Lok Sabha said in Gaya, Bihar State: "The much publicised intrusion on India's border by China is nothing but a bogey raised by newspapers and is a deep-rooted conspiracy by Western imperialists and vested interests for whom Indian-Chinese triendship is an eyesore."

Nehru On South African Indians

MR, NEHRU said in the Lok Sabha that presumably the South African Government would very much like all those people of Indian descent who were their own nationals to leave South Africa. He said it was the duty of the South African Government to look after them. Nehru said this when his attention was drawn to a recent statement by the South African Prime Minister to the effect that the responsibility for Indians in South Africa rested on the shoulders of those who were anxious to help them.

In reply to another question, the Deputy Minister for External Affairs, Labshmi Menon, said that both the Indian and Pakistan High Commissioner in London bad been trying to get the South African Government to move in the matter: After all, negotiations could take place only if the South African Government agreed to it. India had received no reply except an acknowledgement.

Basuto Warn British

THE President of the Congress Party in Basutoland has announced that he warns the British not to practice their shocking savagery as they did în Nyasaland, In a statement at a conference held in Maseru, he added that Britain's promises could not be relied upon and that Britain was now disregarding its promise concerning the granting of self-government to his country and that Britain has turned the treaty concluded in London with the Colonial Secretary into a useless piece of paper. He said that for the purpose of disregarding and going against that promise a certain administration, which is not subject to the decisions of the elected assembly, has been set up so that the Europeans may not be subject to the decisions of the assembly.

Congo Republic Flag

The Legislative Assembly of the Congo Republic unanimously agreed on August 18 that the Congo Republic flag should be rectangular in shape with the following colours: Green, Red, and Yellow.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting fully detailed diagrams of garments for you to cut any fasion	with 32/6
Easy cotting-packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajoyada-Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies— A Book of Details and Duties	
Hindu Marriage and family in India	28/6
The Yoga System of Health— By Yogi Vithaldas Illustrated Upanishads in 4 complete volumes 25—15—1	
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light £5-1	00
Heaven Lies Within Us-a book about your future in this Life	
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi Khichadi etc., etc.	and

D. ROOPANAND BROS.

Phone 20707. (Est. 1732) P.O. Box 2524. 85 VICTORIA STREET. DURBAN.

Gramophone Records AT HALF PRICE MADE IN INDIA

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films. Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujerati Records: Only at 3/- each or two for 5/-Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers. MAIL ORDERS ACCEPTED - FREE PACKING SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly suppplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street, DURBAN. Phone: 25628.

Cable & Tel. Add, HARGVAN,

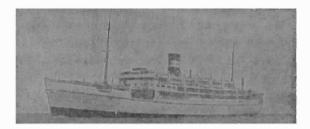
Phone 29368

P. Margovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. "
Fresh First Grade Garlic 2/- ' ' " Cash with order only.

> P O. BOX 1250. 155|7 Warwick Avenue DURBAN.

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 30th Sept. Sails 5th Oct.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class single without food £92-0-0 Second " £60—15—0 Third o £31—10—0 Ordinary Special Non-Vegetarian £4-13-0 £10-18-0 £4-4-0 £9-15-0 For further particulars apply to-

Shaik Himed & Sons (Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, Durban. Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT," Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS HOUSE FOR KEEN CASH PRICES 33 West Street, JOHANNESBURG.

You a subscriber Are "OPINION" if not, Why not?

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita-Radhakrishnan 11 Rumayana—Rajagopalachari . Eminent Americans-J. T. Sunderland Christian Missions-M. K. Gandbi Selected Letters I-M. K. Gandhi A Discipline For Non-Violence-R. B. Gregg Towards New Education-M. K. Gandhi Sarvodaya-M. K. Gandhi Indian Home Rule-M. K. Gandbi Public Finance And our Poverty-J. C. Kumarappa Obtainable from :

"INDIAN OPINION," P. Bag, Durban, Natal.

And Dr. Malherbe

BOYCOTT is a weapon for 3rd rate communities, the licies of the Natal University determined by the commity." These were statements ide by Dr. Malherbe, principal Natal University at a student dy meeting of the non-Euroan section of the Natal Unigity at the Medical College.

Because of the boycott of the raduation ceremony by about per cent of the non whites this ir Dr. Malberbe felt it necesty to explain why segregatory sasures are adopted at the ital University. He went on say that it was part of the licy of the sponsors of the iversity to maintain social regation. However he submits it there is a degree of academic egration, although this is conry to policy.

Dr. Malherbe was heard by nost 600 enthusiastic students to punctuated his address with w laughs and sarcastic claps, pecially when the principal intioned that the hiring of arian Buildings (former waresust) and the maintaining of e non-European was run at an ormus loss.

In defending his segregation :asures at the graduation ceremy Dr. Malherbe felt that the stal white community was still t prepared to accept seating egration amongst the parents d visitors

Prof. Gordon of the Medical llege in helping Dr. Malherbe convince the students that

deration Formula

At a press conference agodgou, Upper Volta, Preer Yameogo pronounced in our of "a multinational federa." n with France endowed with scacious federal institutions aceived on the basis of strict 12 lity having a federal presiat, a federal parliament and a teral government" in opposin to the confederation formula oured by Keita and Houp. uet-Boigny. Premier Yameogo alled that the USSR was such federation which still allowed : Ukraine and Bellorussia to oy U.N 'membership just as ich as Lebanon or Great tin. Thus the proposed leration would give the Frenchrican Community 13 votes in : United Nations instead of = 25 at present or two as would the case if the confederation mula were accepted

boycotts were not the weapons of civilised society, said that the Senate or Council would in no way be changed by this form of duress. He said in fact that the kind of sympathetic feelings of some of the members of the Senate were already dampened on account of the 1959 boycott.

Expressing the hope that the 1960 graduation ceremony would not be boycotted the principal invited questions from the stu-

Backed by violent applauses of the house students posed these questions which the principal evaded:-

(1) If boycoctts are for 3rd universities then how do you explain the welcome Dr. Verwoerd was given by Pietermaritzbure students?

(2) In the search of truth does a community lead the University or the University the community?

The meeting concluded with an opinion by Prof. Gordon that in future certificates will not be granted in abstentia to nonwhite midicals who boycotted the graduation ceremony.

Kenya Party—Self-Govt. By 1968

Demand for self government by 1968 has been put forward by the Kenya National Party, the party announced in a statement on August 31. It says that full agreement was reached on the proposals for constitutional changes to be put into effect in 1960,

A meeting of the constituency elected members' organisation had to be abandoned and converted into a party meeting because of the unexplained action from members who had refused to subscribe to the Kenya National Party policy. The party demands responsible government for the 1964 to 1968 period and full self-government in 1968. For the 1960 to 1964 period, it suggests that there should be a limited number of reserved seats for each of the races to be elected on the common roll on the common franchise, Africans should get many more seats than any other race. The total number of elected members must exceed the total of nom nated members and the proportion of the latter must be nominated on a panel recommended by elected members

Graduation Segregation World Newsreel.

Ivory Coast Decisions

THE Legislative Assembly at an extraordinary session August 28 approved a bill dividing the territory into four "departments": Northen, Southwestern, Central and Southeastern, with administrative capitals at Korhogo, Dalos, Bouake, and Abidjan respectively. The Assembly also passed the new civil service regulations.

Niger Progressive Party

The Premier opened a conference in Niamey of the Niger Progressive Party of which he is the secretary general. He said that the party would stick to its single programme of complete self-government.

Gambia-Senegal Union

The p. oblem of Union between Senegal and Gambia is a very topical one in Senegal at present. The Gambia Minister for Rural Economy, in an interview granted to the Mali Federation Union. said among other things: "We in Gambia ar . convinced of the need for uniting with Senegal. The Gambia Congress Party is determined to link Gambia with Senegal Thew new state which would emerge from this union might be called Sene-Gambia As regards Great Britain's attitude on this question, I may even go so far as to say that it is very favourably disposed to the idea. As regards other people who support this idea, not all of them have expressed their opinion but I know they all want it."

Maldivians Demand Gan Island

The Maldivian Government has told Britain that talks in London on muturl relations will be useless unless the British authorities on Gan Island respect Maldivian rule This was stated in Colombo recently by a spokesman of the Maldivian Government office in Ceylon spokesman said that this did not mean a total rejection of the British invitation to talks, but he pointed out that Britain must pledge not to interfere in the internal affairs of the Maldives.

Soviets Help Indian Oil Prospecting

A team of Soviet oil experts arrived in New Delhi recently to make an assessment of the achievements and difficulties faced by the oil and natural gas commission in oil exploration. The experts will review the progress made by the commission in the past few years. This is the second team of Soviet experts to

come to India to help in the oil exploration. It was mainly on the basis of recommendations made by the first Soviet team that a 300-million rupee plan was prepared by the Government of India in the field of oil oxploration. Soviet oil technicians are employed along with Indian eil technicians to explore for oil in several regions.

Iraqi Military Attache In India

Damascus-Wasfi Tabie, the private aide-de-camp of Abd al-Karim Qasim, has been appointed military attache in India. Wasfi Tahir left Iraq with others at the invitation of an Indian airline company to open a new air service, but immediately upon his arrival he received an order to remain as a military attache in India Interpreting this, wellinformed circles say that Qasim got fed up with the behaviour lof Wash Tahir and his spying activities for the communists.

It is worth mentioning here that Wasfi Tabit was among others whom Col. Abd ar Rahman Arif, the brother of Abd as-Salam Arif, accosed of plotting against Qasim and preparing plans to bomb the Iraqi Defense Ministry and to carry out a large number of assassinations

British A-Bombs In Cyprus

Nicosia-The Greek Cypriot ELEFTHERIA reports that the British are storing atomic bombs on their base at Akrotiri in southwest Cyprus.

ETHNIKI says that the RAF is now trying to purchase a vast piece of land near Dhekelia in southwest Cyprus Dhekelia and Akrotiri are the two bases which the British will retain when Cyprus becomes an independent, republic in February.

India's Concern Over Nyasaland

THE Government of India had conveyed to the U.K. Government in March last the "great distress and concern" which the disturbances in Nyasaland had occasioned in India and the strong reactions evoked by the racial discrimination practised in the Federation, said Mrs. Labshmi Menon, Deputy Minister for External Affairs. She added that these representations were made not so much from the standpoint of membership of Commonwealth as to express India's concern about, and views on wider questions such as racial equality, buman rights and constitutional evolution in the interest of African peoples.

THE

QUEENSLAND INSURANCE

.COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

transacts all classes of insurance Pire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

~					
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life			INDIAN CHRISTIANS		,
of the joint family)	4	6	—G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an			SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
Utterances)-M. K. Gandhi	10	0	A BIGHTEOUS STRUGGLE	12	0
			-Mahadev Desai	2	8
FOUNDATIONS OF PEACE (Oritical study of the			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
conditions which precipitated two world wars-K. T. Shah	15	0	Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		•
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1984-54)	5	0	Vol. IIM. K. Gandhi	14	Ò
A PROPHET OF THE PEOPLE			FROM YERAVDA MANDIR		
-T. L. Vaswami	3	6	-M. K. Gandhi	1	10
KRISHNA STORIES			GANDHIANA-D. G. Deshpande-(A Bibliography of		
-T. L. Vaswani	7	6	Gandhian Literature)	5	0 ^
'A VISION OF FUTURE INDIA-K. G. Mashruwala	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence		
SOVIET ATTITUDE TOWARDS 'CHINA		•	and other relevant matter)	. 2	
Pacts And Facts-Stanley Powell	B	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelol	12	6 .
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rollan	d.		TO STUDENTS-M. K. Gandhi	. 6	0
Maliatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath	~,		BAPU-Marry F. Barr	4	0
Tagore and Bri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	COMMUNAL UNITY-M, K. Gandhi	25	' 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT				_,	·
-Δn account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	Obtainable from:		1 .
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the			Indian Opinion.		
Audian Nationalist point of view)—M. Sabrahmanyan	3	6	'Indian Opinion,'		141
PAMOUR PARSIB	7	в	P.Bag, Durban, Natal.		Ł
(*)			O', Italia.	7.	

No. 37-Vol.-LVII.

FRIDAY,

18TH SEPTEMBER, 1959

Regutered at the C.P.O. as a Newspape

Price 4d.

INDIAN OPINION AT ઈ ન્ડિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

એક વ્યક્તિ દુનીયાના હિતમાં પાતાના સ્વાર્થ જુએ ને એક **વ્યક્તિ પાતાના સ્ત્રાર્યની ક્ર**િટ મ્મ દુનીયા જુએ એમાં ડેટલેંા બધા તફાવત છે? એમાંની પ્રથમ **૦૫કિત સન્નન છે તે**। બીછ ૦૫કિત શેતાન છે.—"ંંંંં અ?"

મુસ્તક ૫૭ મું—અ'ક ૩૭

તા. ૧૮ સપટેમ્બર, ૧૯૫૯.

છુટક નકલ પે. ૪

એક જાહેર પત્ર

રાજકારણ

(એન. એમ. એ.)

જિકીય અવાજ વગરના સાઉથ આફ્રિકાના લાેકાેની આજી બાજી રાજકીય વાતાવરણનું જે પઠ છવાઇ રહ્યું છે તે ગ'ભીર બનતુ જાય છે. પણ જયારે આપણે આપણા હીંકી યુવકનું છવન જોઇએ છીએ ત્યારે આપણને એમ નથી **લાગતું** કે આપણા જીવનની જે ગ'ભીરતા છે એ જરા પણ તેમને સ્પર્શી હાય. જો કે મારે કાયુલનું પડશે કે કેટલાક એવા યુવકાે છે કે જે સભાએા, સરધશાે અને બીજા દેખાવામાં ભાગ લે છે. પણ ખડુ સંખ્યા રાજકીય વાતાવરણથી વિમુખજ રહે છે અને એની ગદ્યનાજ નથી /કરતાં. ઘણા કાયદાએ। અને બીજા અંકુશાથી આપણા છવન દિવસે દિવસે इंधातांक ज्य छे छोतं तेने भानक नथी,

પણા યુવકા પુરબાલ ગાઉન્ડમાં, ૧ખત રાજકીય છાપાએ વાંચવા દેવાયા હતા. એ આખી રાત અને સીનેમા ગૃહમાં વેડફે છે પુરતકા મેળવી તે વાંચા અને માં પ્લેટફામ પર ગુજારી હતી, (અનુરોષાન માટે જીએ પાનું કર્ર) 🖚 નોઇ ઘર્ણ દુઃખ થાય છે. રાજકારણીય ચર્ચા કે સભાએા ને કે દુંએ સાથે મળતા થાલું માં વખત આપા. અને તેની છું કે સ્પાેટ સ એ પણ યુવાનના ચર્ચા કરાે. એટલુ યાદ રાખને ઘડતળ માટે ઘણ જરૂરી છે. કે તમારે તમારે ભાવી ઘડવાનું પણ ઐમાં પણ ઘણા શાહાકજ છે. યુવકા ભાગ લે છે. બાકી તા **સેવામાં, ખાવામાં, હરવા કરવા છે કે આપણે આ દેશમાં ૧૦૦** માં અને માજ મજામાંજ જીવન વરસ ગાળ્યા પણ આપણે આ-વિતાવે છે. શિક્ષણને કારણે પણા દેશને સારા નાગરીકા પેદા કદાચ ઇતિહાસ વિશે તેએ કાંઇક કરી કીમત નથી ચુકવી એ શું તાણતા હશે. કઠાચ ભુગાલીક આશ્ચર્યજનક નથી? છતાં આ-વાતા કરશે પણ ગરૂપ એરીયાઝ પણે એવા યુગમાં વસીએ છીએ ઋથવા બીજા આપણા જીવનને કે જે યુગમાં બાપુજી જેવા કૃંધતા કાયદાએ વિશે તેએ મહાન લાકા જન્મ્યા હતાં અને કાંઇજ જાણતા નહી હાય. કેટલાક યુવદા આવી વાતા માટે પાતાના આદર્શી સાઉથ આફ્રિકામાંજ વડીલા પર અવલ'એ છે પણ ઉદ્દભાવ્યા હતાં એ સત્ય ઘટના માટે બાગે વડીલા કાંતા અભાષ્યુ દ્વાય છે અથવા થાડુ બણેલા ઢાય છે. અને તેથી સત્ય માર્ગ રજી કરવા ઇચ્છું છું કે, જે નેએ ળતાવી નથી શકતાં. ખાથી મને લાગે છે કે સુવકે પાતાના બધા સમય રાજ-**બાપવા ઘણા જરૂરી છે.**

એ એક આહ્યાર્યજનક બીના છબ્યા હતા. બાપુછના મહાન छ ने १

ફૂં એક પ્રસંગ તમારી સમક્ષ ખનાવને લઇ જગતને એક મહાત્મા સાપડયા. ગાંધીજના आ हेशनो वसवाट हरम्यान તરણ વિશે જ્ઞાન મેળવવામાં અયારે તેઓ ક્સ્ટ કલાસની ટીકીટ वर्ध रेस्वेमां द्रांसवास क्छ रहा। युवड पुछशे हे "हेवी रीते હतां त्यारे तेमने ते उण्लामां न મને શાળાના વિદ્યાર્થીએ આ બેસવાનું તાે કડાઇથી જણાવાયું હાત મેળવી શકીએ !" એના હતું અને તેઓએ તેના ઇન્કાર કરો

યુવકની મહામુલી શકતી આ- જવાળ સાવ સહેલાે છે. વધુ આથી તેમના સામાન બ્હાર ફેકી અથવા નાચ ગાનના જલસામાં માં ગાળા, લાયબ્રેરીમાંથી એવા અપમાનની આગમાં સેઠાઈ ઘંડી આપણે તેને ઝીલવા

केल रात હती है के भने गं शीर વિચાર કર્યો અને એજ રાતે એક મહાન માનવીના જન્મ થયા. એ અપમાન જનક બનાવ ને લીધેજ એક મહાન આત્મા દ્વનીયાને સાપડયાે.

આપણે પણ આ દેશમાં હંમેશા લાતેા ખાતા આવ્યા છીએ. છતાં આયણે એજ ભુમી ના સંતાના તરીકે આપણુને એાળખાવીએ છીએ. આપણં ભાવી આપણેજ ઘડવાનું છે. આપણે મહાન સંકાંતી કાળમાં છવી રહ્યા છીએ. સામે પડકારા થાય છે અને

સીધું સાદું

[કરટલંડનના શ્રી લક્ષ્યુભાઇ દરીભાઇ ''લદરી'' સંપાદીત ''ગાંધીછ એ કહ્યું'' ''લાલ'' સાહીત્યનું ૨૩મું પ્રકાશન અમને મળ્યું છે. આ પુરતકમાં ગાંધીજીએ કહેલા કેટલાક પ્રસંગા સુંટી વણી લેવામાં આવ્યા છે. વાંચકા માટે આમાં પણી સુંદર સામગ્રી બરી છે. તેમાંથી એક મત્રે આમાર સાથે આપીએ છીએ.—તંત્રી.]

જ મતમાં સાડાત્રણ અભજની વસ્તી પૈકા મુખ્યત્વે શ્વિસ્તી, બીહ, મસ્ત્રીય નીંદ મુખ્યત્વે શ્વિસ્તી, બીહ, મુરલીમ, હોંદુ, યદુદી અને જરથારતી, એ છ ધર્મીના અનુવાયા ઐાની વિશાળતા છે. એ ઉપરાંત વિશ્વમાં જુદા જીદા સાંપ્રદાયિક ધર્મો પથ્યુ અનેક છે. આ સહુતી માન્યતાનાં મૂળમાં જમતના નિયંતા એક જ છે, એમ સા ક્રાઇ સ્વીકારે છે. હતાં ધર્મનાં નામે ભૂતકાળમાં બયંકર ત્રધામાં પતિહાસે તેંપેલા છે. જેવી કેટલાકતે એમ શા કારણે થતું હશે? એવી શેકા ચાય છે.

તાેઆખલીની પદયાત્રા દરમીયાન માંધીજીતે ઘણીનાર સ્થાવા સવાકોા પુછાતા. તેમને ચરલાડુઆ નામના ગામડાંમાં સાંજની પ્રાર્થના સબામાં એક માધ્યુસે પૂછમું કેઃ જો ઇશ્વર એક જ દ્રાય તે৷ બધાના ધર્મ પણ 🖹 કજન દ્રોવા જોઇએ? મિતા જવાખમાં—ગાંધીજીએ કહ્યું: આ તે ક્રેવા સવાલ કે એમ ઝાડને કાટયાવધિ પાંદડાં દ્વાય છે તેવી જ રીતે **ઇપર એક જ છે છતાં જેટલાં માણુર્સા છે, જેટલાં અગ્રિમા** અને પુરૂષા છે. તેટલાજ એક ઇશ્વરરૂપી ભૂમિમાં દદમૂલ થયેલા ધર્મી છે. લાકોતે મા સીધું સાદું સત્ય દેખાતું નથી કેમ કે, **લોકા જીદા જીદા** પેમ'નરાતે અનુસરે છે, અને જેટલા પેમંબરા છે તેટલા ધર્મો રાખવાના દાવા કરે છે. સાચું જોતાં ડું મારી જાતને લીંદુ મણું છું છતાં કાઇ પણ એક હીંદુ અથવા બધા હીંદુ મળીને કશ્વરને ભજે છે તેમની માધક હું ઇશ્વરને બજતા નથી એની મને ખરાખર ખત્રર છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

ગુકવાર તા. ૧૮ સપટેમ્ખર, ૧૯૫૯.

હીંદી સતાધિકાર અને કેાંગ્રેસ

ું ડા વખત પહેલા ડરખનના મેચર મી. ડબ્ક્યુ. છ. શામે 🕪 જે સુચન કર્યું હતું તેને આધારે નાટાલ ઇન્ડિયન કેાંગ્રેસે યુનાઇટેડ મ્યુનીસીપલ એસેન્સીએશન સાથે નાટાલના હીંદી ચોના મ્યુનીસીપલ મતાધીકાર વિશે વિચારણા કરવા માટે તઇ-યારી ગતાવી હતી આ મતાધીકાર આપણે જાણીએ છીએ તેમ નાટાલમાંથી યુન ઇટેડ પક્ષના મી. ડગલસ મીચલે ૧૯૨૪માં ઝુટવી લીધા હતા. આ મતાધિકાર જો કે સીધા નહાતા લઇ લેવામાં આવ્યેા પરંતુ આડકતરી રીતે ઝુટવાયા હતા, જે **લાેકા પાર્લા**-मेन्टरी मताधी धर न धरावता छै।य ते बे। है। ने स्थानी क सत्ता ધીશાની ચુંટણીમાં મત આપવાના અધિકાર ન રહી શકે.

જો કે ભુતકાળના ખનાવાની ઝીણી વિગતા આજે ઉપયોગી પણુ વાત એ છે કે ત્યાર પછી એક ઉગતી પેઢી એ જીવન વીતાવ્યું છે કે જેને આ મતાધિકાર લાેગવ્યા જ નથી श्रीवे। अयदी घडवे। खती.

આજે બીન-ગારાએલને એ મતાધિકારના હકક યાછા આપવા એ એક આજના સળગતા પ્રશ્નં થઇ પડયા છે. આ હકક નહાતા તેથા ં ની સાથે જે બીજા હકકાે હતા તે પણ તેથી નાખુદ થયા આને પરિણામે જ ગારાઓ સામે આજે ઉકળાટ થઇ રહ્યો છે.

બધી કેંાંગ્રેસાના સંયુક્ત અધારણથી એક સ્વતંત્ર ખરીતા જે ઘડવામાં આવ્યા છે તે મુજબ નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ એવું એક પણ પગુ ન ભરી શકે કે જેથી રંગલેદના સવત્લમાં સાથ આપે. સ્વત ત્ર ખરીતામાં જે સમાજવાદી હેતુઓ છે તે વિશે અમે લત્રે ઇતારા નથી કરતાં પણ આ ર'ગલેદના નાશ માટે જે કાઇ છે એમાં બમારા યુરા સાથ છે. આવું ખધારજી હાય તા નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેમ એમ કેમ કહી શકે કે જે ચીજ આફિ-કનાને ન મળે તે તેઓ સ્વીકારશે ? યુનાઇટેડ મ્યુનીસીયલ એસાસી એશનના સિહાંત અને કાંગ્રેસના સ્વતંત્ર ખરીતાના સિહાંત એમાં ઘણાં તકાવત છે. એક રંગભેદ ઇચ્છે છે બીજે નથી ઇચ્છતા તા પછી કેાંગ્રેસ કેવી રીતે મ્યુનીસીપલ એસોસીએશન સાથે વિચારણા કરવા તઇયાર થઇ છે?

વિવાદ દાખલ એમ કહી શકાય કે કેાંગ્રેસે જાતે જઇ અા હકકની માંગણી નથી કરી. પણ એટલુ તેા પુરવાર કરી શકાય છે કે જુના ઠેાંગ્રેસના સબ્યો કે જેએા સરકારના કાયદાઐાને લીધે કાંગ્રેસના મુખ્ય અમલદારા નથી તેઓએ મી. શાની સભાઓમાં હાજરી આપી એને તાલ આપ્યા છે.

અમે આશા રાખીએ છીએ કે અમને કાેઇ, ખાેટી રીતે ન વ્યવહાર થયા હતાં તે સપટેમ્ખર સાતમા સમજે. અમાર્ક કહેવું એટલું જ છે કે જે હકઠા આજે છે તે આપણે જતા ન કરીએ પણ આજની આપણી આઝાદીની લડત માં જ્યારે આપણે હાથમાં હાથ પકડી કુચ કરીએ છીએ ત્યારે પાતાના સાથીના હિતની દરકાર ન કરતા તેમને દુઃખમાં પડ્યા રહેવા શર્ક પાતાને મળતા લાભ ઉઠાવી લેવા અને પછી આશા રાખવી કે સાથેજ આઝાદીની કુચ કરશું એ અસંભાવીત જણાય છે.

કેનીયા અને ન્યાસાલેન્ડમાં હીંદીએા સામે જે આરાપ છે હોંદના ભાગ, અને તિષ્યેટ વાસીઓ કે આ વિક્રે આપણી વચ્ચે વાતા શક અને જેથી ત્યાના લાકાને એરીયના તરફ જે ઝેર છે તેનું એક પ્રત્યેના વર્તન વિગેર બાળતા વિશે હતી અને તમે તે કેબુલ્યુ હતું. કેનીયા અને ન્યાસાલેન્ડમાં હીંદીએા સામે જે આરાપ છે

કારણ એશીયના આફ્રિકના કરતા વધુ હકઠા લાેગવે છે તે છે. અને આપણે એ કણુલતું પડશે કે એ વ્યાજબીજ છે. આ કારણે એશીયન અને આફ્રિકન સંખંધા બગડે છે. આથી આ દેશના હીંદીઓએ પાતાને એવા સંજોગામાં ન મુકવા જોઇએ કે જે અવિશ્વાસ તેમને હીંદીએા માટે છે તેમાં વધારા થાય. ખલકે તેઓને ખાત્રી થાય ફ્રે આપણે તેમના ખરેખરા આઝાદીની કુચના સાથી છીએ, એજ આ દેશના હીંદીએ। માટે વ્યાજળી અને યાગ્ય થશે.

આ દેશમાં આપણ સ્થાન

શ્રીમતી મુશીલા ગાંધી

મળતા નથી આજે તે પ્રક્ષ વાંચકા સમક્ષ મુક્રી દીલ હલક કરે છે..

આ દેશમાં આપણે કમાવવા આવ્યા **છ**ે છે. ઘણા પાતાને હીંદના વતની તરીકે ગણે છે છતાં માટા ભાગ પાતાને આ દેશના નાગરીક તરીકે એાળખાવે છે. આમાં માટા આમના અહીંજ જન્મેલા અને બે ત્રશ્વ પેઢીથી ' આ દેશમાં 🕶 રહેલાના સમાવેશ થાય છે. 'આમ હતાં આજે આ દેશમાં હીંદીઓને બે તરફથી લાતા.મળ 😘: સામેયી ગારાની અને પાછળયી કાળા ની, ખીચારા હીંઠી! લાતા ખાઇ મુગ मेहि यातानुं आम औ लय छे. नथी પાતાના હકક વિશે કાંઇ વ્યવાજ કરતા કે નથી પાતાના રક્ષણુ માટે કાંઇ પણ કરતા. પછી આ દેશમાં તેનુ રથાન ક્રમાં છે ? અને હશે ?

ચાડા દિવસ પહેલા હું વિકેટારીયા સ્ટ્રીટની શાક મારફેટમાં મઇ હતી. ાત્યાં એ આદિકન સુવતીએ ધક્રો. भारी जलडती—यासील—ताई शं काम छ - विगेरे भेशनती पसार यह अहा. ંએમતા જીરસા અને આપણી તરફતા તિરકાર હું દિઢમૃઢની જેમ જોઇજ

દ્યુષ્યા દિવસથી મનમાં ુંએક પ્રથ રહી. વળા ખીજી વાર એક વ્યાદિકન ઉડયા કરે છે. ઐતા જવાબ પીડ મજીરે—દુર ખસ ઉદર—એમ 🝇ું. 🛓 વિચારૂં છું શા માટે આપણ ने ઉદरनी पहली मणी ! [आने। हेाथु જવામ આપરો?

> આ બધાપર વિચાર કરતાં આપવે ગુન્દ્રેમાર છીએ કે નહીં એ પ્રક્ષ મન માં ઉઠ્ઠયાજ કરે છે. આતા જવાળ વાંચકા પાસેથી ઇચ્છું છું. પણ 🔊 વસ્તુ તેા નિશ્વીતન 🕏 🕏, આગલા પાડીને રાજ્ય કરવાની નીતિને લઇ મા દેશમાં આદ્રિક્રેના-અને હોંદીએ! વચ્ચે ઝેર પેદા કરવામાં આવી રહ્યું છે. આ સામે આપણે શું કરીએ M3 1:

અમે **પીનીક્સ સ**'રથામાં મીશ્ર ુસ'મેલતા (સ્ત્રીમાના) ગાઠવ્યા. હવે: 🎙 ક ખાળદાનું ગાઠવવું છે. પછુ આવા નાના મુફીભર માણસા બેગા થાય એમાં શાંલળ ! શાંહળ વખત નથી પાક્રવા કે આપણા છે લાકા સાથે. સંમધ વધારી આપણી ગૈત્રોની ખાત્રી આપીએ કે-

ગ્યાઃ મારા પ્રશ્નોના હું સવીરતર જવામ વાંચકા પાસે માર્ગુ છું મને મળશે !

ચીન તરફથી સર**હ**દ માટે પડકાર

क्रेड भे। इन सरद्ध के डरास्थी नड्डी पत्र व्यवद्वारा यथा दत्तां ते पद्ध छपाया સરકારે પડકાયું છે.

ેના -હીંદના સફેદ ખરીતામાં પ્રસીદ ૧૯૫૯ના ચાઉ છેને સે એ જણાવ્યું

અને ઢોંદ વચ્ચે થયા છે તે આપવામાં પર સહી-કરી હતી. આવ્યા છે.

યાં છે એજ હીંદ સ્વીકારે છે છે. ચિતના નકશામાં હીંદની સરહદ-ઐવા વડા પ્રધાનના નીવેદનને ચિનની ચીનના ભાગામાં લઇ લેવાઇ હતી ञेना तरह चीन सरकारतुं भ्यान भयाः આ બારામાં બન્ને વચ્ચે જે પત્ર ડીસેમ્બરમાં નહેરૂએ ફાર્યું હતું.

भाना कवायमा कान्युभारी २६; હતું કે મેક ⁷માહન લાઇન પ્રોટીશં ' આ ૧૨૨ પાતાના સફેદ ખરીતામાં ^તસત્તાધીરાષ્ટ્રિ કરેલી છે અને 'તેને ચીન છેલ્લા પાંચ વરસમાં એટલે કે ૧૯૫૯ સરકારે ! અપનાવી જ 'નથી. જો 🚡 થા ૧૯૫૯ સુધી જે જે કરારા ત્યાન તિમેટના ચીનના પ્રતિનિધીએ 🛸ના

શ્રી નહેર આથી આશ્રવ પામ્યા આમાં સરહદ, તકશામાં ચીન અને હતાં અને મી, ચાઉને જણાવ્યું હતું

विविध वर्तमान

યુનાના મહા-માંત્રી આર્£કાની સુલાકાતે

યુતેના મહા-મંત્રી મી. હેમરણાદ્ય આદિકાની મુલાકાતે આવનાર છે. તા. ૧ જન્યુઆરીના ૧૯૬૦ના રોજ ફેન્ચ કેમેરન્સ સ્વતંત્ર થનાર છે તેની ઉજવણીમાં ભાગ લેવા તે ત્યાં જનાર છે, એટલે તે અગાઉ તે ૨૩ ડીસેમ્ખરે અમેરીકાયી ઉત્તર આક્રીકાના ૨૦ દેશાની મુલાકાત લેશે તે દરમીયાન તેઓ કેનીયા, યુગાન્ડા, અને ટાંગા-નીકાની મુલાકાત પણ આવશે, અને આમ તા. ૨૫ જન્યુઆરી મુધી આક્રીકાના જુદા જુદા ૨૦ દેશાની મુલાકાત લેશે. પણ આદ્રિકાની આ મુલાકાત દરમીયાન તેઓ સાઉથ આન્

બીજી એક વધુ, માટી દીવા દાંડી

દ્વારીકા સૌરાષ્ટ્રમાં મુકવા માટે એક માટી દીવા દાંડી રટાન આન્સ લી. કાવલી સૂચ્ચેઝ (યુ. કે.) માં દાંગભગ તાપ્રયાર થઇ બઇ છે, દ્વારીકાંની અ દીવા દાંડી, બારત સરકારની માજના. જે ૩,૫૦૦ માઇલના કીનારા છેલ્લી હબની દીવા દાંડીયી, સન્નવવાના છે तेमांनी व्यक्त छे. आ दीवा हांडी ने शीया भां सीथी वधारे पावरहस હશે, દ્વારીકાની આ દીવાં દાંડી ૧૪૫ रीट बिया दशे, अने जैने माटे टावर તપ્રયાર થઇ રહ્યું છે; બાંધતા વરસ યશે અને તેનું ખર્ચ પા. ૨૨,૨૦૦ યશે. ભારત સરકારના ડાકરેક્ટર જનરલ એાર લાઇટ હાઉસ મી. એસ. 🥇 લહેરી, ના તપાસી લીધા ખાદ, એ દીવા લંડી છુટી કરી પેક કરી સ્ટીમર માં ચઢાવી બારત માકલાશે.

ગીતમ બુલ્લના શાંતી સંદેશ

ભપાનના એક **બુદ્ધ મહ**ંતને પંડીત નહેરૂએ ખુદ ભગવાનની નાની મુર્તી બેટ **આપી હતી તેની પધારમણી** વખતે બાલતાં **હીં**દ સરકારના જાપાનના પ્રતિનિધિ થી સી. પી. ઐન. સીંગ જણાવ્યું હતું કે, દુનીયાની શાંતીના આધાર માટી સંખ્યામાં **બુદ્દો**ં છે તેમના ઉપર રહ્યો છે, તેમણે કહ્યું **બુદ્ધ**ે ધર્મ મારકતે જાપાનમાં • શાંતી માટેના પ્રયાસા થઇ રહ્યા છે. તે. ઘણા વ્યાશા સ્પદ છે. મી. જે. એન. લાલએ (બીડારના એક પ્રધાન) જુણાવ્યું હતું કે દુનીયાને શાંતીમાં રહેવા માટે કકત એકજ માર્ગ છે અને તે ભગવાન છુદ્દના ઉપદેશ પ્રમાણે ચાલતું, બીજો માર્ગ છે લડાઇ એટો-મીક અને હાઇડ્રોજન બામ્બધી વિનાશના.

યુનીયન સરકારને નહેંગ્રના જવાળ

ડુક વખત પહેલા યુનીયનના વડા પ્રધાન કરવુઅર્ડ જણાવ્યું હતું કે. આ દેશમાં વસતા હોંદીઓની ચીંતા એમને શીરે છે કે જેઓ તેમને મદદ કરવા રાજી છે. આના જવાબ આપતાં લોકસભામાં પંડીત નહેરૂએ જણાવ્યું હતું કે, સાઉથ આદિકામાં જેઓ ત્યાં ના વતની તરીકે વસે છે તેમની ચિંતા સાઉથ આદિકાની સરકારનેજ શીરે છે.

ખીજ એક પ્રશ્નના જવાબ આપતાં થીમતા લક્ષ્મીમને જણાવ્યું કે હોંદ અને માંકીરતાનના લંકનના હાય કમી શનરા યુનીયન સરકાર સાથે નાટાઘાટા કરી તેમને આ સવાલના ઉકેલ માટે એક મુલાકાત ચાજના તહ્યા કરી રહ્યા છે. પણ એવી મુલાકાત આપવા ગાળમેજી ત્યારે જ ભરી શકાય કે જ્યારે સાઉચ આદિકાની સરકાર તે માટે તહ્યારી બતાવે. આજ સુધી હોંદને કશા જ જવાબ નથી માળ્યા.

ગાપાલ કહે છે જીઠાનું છે

હોંદની ક્રેમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીતા સભ્ય શ્રી એ. કે. ગાપાલને લાક સભામાં જણાવ્યું કે: ''પશ્રીમના જે લાકાને હોંદ અને ચીનતે કેત્રી સંબંધ આંખ માં કથાની જેમ ખુંચે છે તેઓએ સ્ત્રા એક જીદાણ ઉભુ કર્યું છે. બાકા સરહદ પર ક્રાઇ જતના કાંઇ જ ગેર વરતાવ થવા નથી પામ્યા.

લાકસભામાં બીજ એક પ્રશ્નના ઉત્તર આપતાં પંડીત નહેરૂએ કહ્યું કે દલાઇ લામાતે જે માંન અને માબાથી રાખવામાં આવ્યા છે એજ જે યુદ્ધનું કારણ થતું હોય તો એતો અર્થ એજ થાય કે હોંદે બીજ દેશ સાથે સંબંધ જ ન રાખવા.

સ્ત્રીઓની હાય

સુરતની જ્યાત્સ્તા અને દેવીલા, રાજકાટની સરાજબાળા, મુંગઇની નિર્મળા, લોંબડીની પ્રવીષ્ટું કુંવરબા જેવી યુવાન પરણ્તરોનાં જીવનના અંત આણુવાના ચકચાર બધી બનાવા અંગ નાં કેસના કામળ્યું આ છે. 'કાર્ટ, હાઇ-કાર્ટ ને પાલીસમાં પડયા છે ત્યાં તા અમદાવાદમાં એક ૨૦ વર્ષની જૈત વક્ષ્વારને સાસુ અને નષ્ટું દે મળા સવારના પહારમાં જીવતી સળગાવી દેવાતા ખનાવ બની ગયા છે. પાલીસ સાસુ સમજીબાઇ અને નષ્ટું દ ઇદિરાની ધરપકડ કરી છે. હજી વધુ તપાસ ચાલે છે.

मे।८२ २२ते भारत

આવતા ડીસેમ્બર ૧૯૫૯માં મામ્બા સાથી નીકળીને એક પાર્ટી મોટર-બસ લઇને યુગાન્ડા, સુદાન, ઇજીરન, જોર્ડન, કરાક, કરાન, અફગાનીરતાન, પાકી-સ્તાન,—ધ્ય-લે કે મીડલ કરટમાં થઇને અમદાવાદ–ભારત જનાર છે. મામ્યા-સાથી ઉપડયા પછી લગભગ ૨૫ દિવસે અમદાવાદ પહુાંચી જવારે એવા અંદાજ છે. ખાવા પીવાની તેમ જ અન્ય જરૂરી તમામ સગવડ આ વસ માં રાખવામાં આવેલ છે. તળીળી સગવડ ઉપરાંત નિષ્ણાંત ડેાક્ટર પણ સાથે હશે.

તિએટની રિથતિના અભ્યાસ

તિબેટની પરિસ્થિતિ નીઢાળી તેને! અભ્યાસ કરવા 'માટે આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય કમીરાન તરફથી નિમાયેલ એક ખાસ કમીટી તિબેટ જવા માગે છે. આ માટે ચીની સરકારની પરવાનગી એ કમીટીએ મ'ગાવી છે.

અમ કમીડી લા ક્રમીશનનું કામ આગળ ચલાવવા માટે નિમાઇ છે. ક્રમીડીના ચેરમેન તરીકે ભારતની વડી અદાલતના જીના જાણીતા ધારાશાઓ શ્રી પુરૂપોત્તપદાસ ત્રીક્રમદામની નીમણું ક કરવામાં આવી છે.

આલ્છરીયન આઝાદીના[.] ખપ્પરમાં

અલ્જીરીયન રાષ્ટ્રવાદીએ અને ફ્રેન્ચ રોન્ય વચ્ચે આલ્જીરીયન ચ્યાઝાદી માટે ચાલતી લડાઇમાં ૨૨ જીલાઇથી આજ સુધીમાં પુર્વ આલ્જીરીયાના પર્વત પ્રદેશની યુદ્ધ ભુમીમાં ૧૦૧૫ કરતાં વધુ આલ્છરીયન ખળવાખારા માર્યા મયા છે એમ ફેન્ચ લશ્કરી માવડી જણાને છે.

કાણલમાં હાેકી

ધી સેન્દ્રસ સેક્ટરીએટ હેરકી ટીમ, કાયુલમાં તેની પહેલી મેચ તા. રક એ મરટના અફમાન એ ન્યુ કેશ ન મીનીરદ્રી ટીમ સામે રમી હતી અને રગાલથી જીતા હતી, બીજી મેચ તા. રક ના કાયુલ યુનીવર્સીટી સામે રમી હતી તે પાંચ ગાલથી જીતી હતી. તા. રહ ના એ લે માંચે કેટયોલ મેચ પહેલાં રનમમાં પ×ર ગાલથી જીતી હતી. રમત પછી ટીમ રાખ ઝાદીર શાહ ને મળી હતી.

ચીન યુનામાં નથી પછી ફરિયાદ કાેની સામે કરીએ ?

અમેરિકાના ભારતીય એલથી ધી સામલાતે એક અખબારી પ્રતિનિધિએ પ્રશ્ન પુછ્યો કે સીને ભારત પર આક્ર-મણ કર્યું છે એ તમે જાએ છે. છતાં પણ ભારત યુનેમાં સીનતે દાખલ કરવાતી હિમાયત કરશે કે શ્રી સામલા એ તરત જવાળ દીધા દે એ કારણ સર તો ઉલટું સીતને સુનેમાં સ્થાન આપવું જોઇએ. આજે યુનેમાં સીત નથી પછી અમે કરિયાદ કાની સામે કરીએ કે

* રેમિંગટન
* પાટેખલ
* ગુજરાતી ટાઇપરાઇડ્રર

* નલું રેમીંગઢન ગુજરાતી પોર્ટેષ્મલ ઢાઇપરાઇટર સ્ટેંડર માેડલનું ઘણું સુંદર કામ આપે છે.

ગુજરાતીએા માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવાથી ઘણા સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા છે અને ઘણી સરળ રીતે ટાઈપ કરી રાકાય છે. રેમીંગટન તમને ગેરેંટી આપે છે. આજ સુધી આ કરતાં સાર્ફ ટાઇપરાઇટર ળનાવવામાં નથી આવ્યું,

> ભાવ પા. ૪૧–૧૦–૦થી ઉપર કીમત સુકવવા સરળ શરતા

ફેાન : ૬૭૧૩૧

્**નેશનલ એાર્રીસ** સપક્ષાયરસ ૭૬ વિકટારીયા સ્ટ્રીટ, — ટરબન.

આફ્રિકનાની હાય સ્કુલ ગામડાઓમાં **લ**ઇ જવાશે

આ ઉચ આફ્રિકામાં રાજમરાજ નવા ક યદાએ ચયાજ કરે છે અને તેના અંત હશે, સાવ ઇલાયાપણું. રીઝરેમાં ફેક્ટરીએ નહી કરાય અને મજીરા શકેરામાં નહી વસી શકે. હવે વાત આવી છે કે આફ્રિકન વિદ્યાર્થીએ હાયરકુલના અભ્યાસ માટે શકેરામાં આવે છે તેથી હવે હાય રકુલી આમડા આમાં બાંધવી. આના કારણા ત્રણ ખન.વ્યા છે.

- (૧) આદિકન વિદ્યાર્થી ગાને શહેરતું જીવન માકક નથી આવતું અને તેએ। સારી રીતે બચુના નથી.
- (ર) આ વિદ્યાર્થીએ। માટે રમત બમતના સાધતાે પુરા પાડી નથી શકાતા કારણ મેદાનની સગવડ નથી

આ ઉચ આદિકામાં રાજખરાજ નવા કરાતી અને લાયબ્રેરીની પણ અછત ક યદાએ ચયાજ કરે છે અને રહે છે.

> (૩) આફ્રિક્ત વિદ્યાર્થીએએ જે જમામાં રહેવાનું દેશ્ય ત્યાનાજ વાતા-્ વરણમાં બધ્યુવું જોકએ જેથી તે એમાંજ સમાક જાય.

્ર મા પધા મુદદેશામાં એકન વાત સમાયલી છે કે આદિકને એ પાઇ ૧૦૦ વર્ષ જવાતું છે અને પેતાના રીઝર્વમાં જ રહેવાતું છે ત્યાંજ કામ કરવાતું છે. અને સદ્દા પ્રમતી કરતા શહેરાતી દેખાદેખી કરી પેતાના જીવન ને ઉત્તત નથી કરવાના.

આ સામે સખત વિરાધ જગવા જોકચે\એમ અમે માનીએ છીએ,

સી ચર્ચા

માટા પાસેથી ખાળકને શીક્ષણ

એ કે ખેન પાતાની ખેતપણીતે મળવા ગઇ. ભારણાની ઘંટડી રઘુડી. સ્ત્રીએ સોત વરસના પુત્રતે કહ્યું ''રાજીવ ખેટા જોતા ળારણ ખાલતા."

રાજવે બારણ ખારકું અને અમીતા ખેન દાખલ થયા. રાજ્ય દાંડતા જઇ માને અંદરના ઓરડામાં જઇ કહીં આવ્યો કે પેલા ''રેડીયા માસા આવ્યા છે.'' ખાળક માને સમાચાર થેડા મેં ટે અયાજેજ આપ્યા હતાં અમીતાએ એ સાંબળ્યા સ્મીતા જાણું મું કે અમીતાએ રાજ્યના શબ્દા સાંબળ્યા છે. અને એને રાજ્યને દ્વાં આપ્યો કે ''તારે થાકુ સારી રીતે બાલતા શાખતું જોકએ માટાઓ સાથે ગમે તેમ ન બાલાય.''

અમીતા: રમીતા હું ઘણા નવા વિચારા ધરાવું છું પણ મતે લાગે છે કે બાળકાતે માેઠાએા ક્રેમ ભાલે છે તે પ્રત્યક્ષ બાણવા મળે એ હેતુંથી એતે -માેઠાઓની કંપનીમાં રાખવા જોઈએ.

રમીતા હજી કાઇ બોલે તે પદ્રેલા રજીવે કહ્યું માસી શા માટે અમારે તમારી કંપનીમાં મેસતું ?

રમીતાએજ જવાળ આપ્યો કે, તું માટાઓની વાતા કરવાની રીતા સાંભળી કેમ વાતા કરવી તે શાખ તે શે. અને હવે આતે અહીંજ બેસજે. રાજીવ માના ખુરશા પાસે નીચે બેસી ગયા. બન્ને ખેનપણુઓ વાતે વળગી.

રમીતાએ પુછહું: અમીતા નક્ષીન હમણાજ પરણી એતું ત્રાકુ ક્રેમ ત્રખેડે, છે! એતે એના વર સાસુ વિગેરે સાથે ક્રેમ ખતે છે હું તા ઘણા દીવસ થા ત્યાં ત્ર⊌ જ નધા, અમાતા: મને નલીન થાડા દિવસ પહેલા મળા હતા કહેતા હતા કે અમારા સંસાર કતરા ખીલાડા જેવા ચાલે છે. સાસુ બેશ જેવા છે. અને મારી નશ્રુદા તા લુચ્ચા શિયાળ જેવા છે બધાને લડાવી મારે છે.

રમીતાં : ખીચારી નલીન મને તેના ધણી દયા વ્યાવે છે.

અમીતા: હા તેમાં વળા અધુર કે પાડાશીએ પણ એવા મળ્યા છે કે પાડે પાડાની લડાઇ જોઇ રાજી થાય, અને જરૂર પડે તા કામડા જેવા કાઉ પીચ કરી માળા મજોતી મુકે છે.

ખીછ અહીં તહીંની વાતા કરી અમીતા જવા ઉઠી. રમીતાએ કરી આવલ કહ્યું: બાળક રાજીવ પણ બોલી ઉઠયા માસી આવતો અને મને કરી જનાવણની વાતા કહેતો.

રમીતા: જનાવરાની એ શું વળા?

રાજીય: ક્રેમ બા પાડા શિયાળ કુતરા બીસાડા કામડા બધાની વાસો માસી ન્ક્રેતા ક્રફેતાં?

બન્ને ખેનપણીએ એક બીજા સામે જોઇ રહી.

હિંદી યુવકાે અને રાજકાર્રણ

(પદેલાં પાનાનું અનુસ'ધાન)

પ્રથમ પમલા તરીકે તમારે બીજી જાતીઓ સાથે મૈત્રી સંજંધ બાંધવા જોઇએ અને દેશના કાયદાઓ વિશે ચર્ચા તથા વિચારષ્ટ્યા કરવી જોઇ એ અને મહાત્યા અંધીના શિક્ષષ્ટના પ્રચાર કરવા જોઇએ. આત્મ સંતાય તેા આ વખત નથી. તથારે સારા સાઉથ આદિકન નાગરીક બનવાતું છે એ વાતને મકકમ પણે વળગી આમળ વધા અને સ્વતંત્રતાની લડત તથા આનંદી જીવનની લડત અપનાવા.

યાદ રાખા જે કપડા તમે . પહેરા છો, જે અન્ન ખાન છો, કે જે શાળી માં તમે શિક્ષણ લો છો, અને જે ખસમાં તમે પ્રવાસ કરા છો, જે પ્રીક્મ તમે જીઓ છો, જે જતનાં ઘરામાં તમે વસા છો એ ખધુ રાજ્ય જ તમારે માટે નક્કી કરે છે. કારણ જ નૈતિક રીતે તમે 'રાજકારણમાં સાગ નથી લેતા તેથી. ''રાજકારણમાં રસ લઇ એક સાચા જીવન તરફ આપણે આગળ વધવાનું જે તે રસ ધરાવવાથી ગુલામી અને અશાંત જીવન પસંદ કરવાનું છે. તમે તમારી પસંદગી કરા.

પાડીદાર હેાલમાં રેંડીયા ખારશ-જ્ઞાનયજ્ઞ

શ્રી દ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીકાર સાસાયટી જોઢાનીસપામના વ્યાશરા ઢેઠળ ભાદરવા વદ ૧ ગુરૂવાર તા. ૧૭ ૯–૫૯થી ભાદરવા વદ ૧૨ મંત્રળવાર, તા. ૨૯–૯–૫૯ સુધા દર રાજ સાંજે ૭–૩૦થી ૯–૦ પાટીકાર ઢાલમાં પૂ. માંધીજીની ૯૦મી જન્મ જયંતિ નિષિત્તે ત્રાનયત્રના માર્પક્રમ નિયત કરવામાં આવ્યો છે તેમાં દર રાજ પૂ બાપુજીના જીવન અને વિવિધ કાર્યો અંગે વાચન રાખવામાં આવ્યું છે ઉપરાંત નીચેના ગાંધી પ્રેમી લાઇ ખેતા જીદા જીદા દિવસે પૂ. બાપુજીને શ્રદ્ધાંજિક આપરો.

(૧) શ્રી કાનજીનાઇ સાચાનાઇ શ્રી ઉકાભાઇ પરામછ, (૨) શ્રી નારમૂછ વાધછલાઇ, (૩) શ્રી બીખાબાઇ મારતર (૪) પ્રિટારીયાના થી સ્વામી પ્રહાન'દજી (૫) શ્રી મૌલવી સલુજી (૬) શ્રી એસ. સંગરત (૭) લક્લુભાઇ માંદા (૮) શ્રી हैं परळ तपडीया (८) श्रीभती लस्त्रेन છોતામાર્ધ ગલાલમાર્ધ (૧૦) રૂડીપુર્ટના શ્રી દેવલતભાઇ દેસાઈ (૧૧) ૩ા. શ્રી ઐલ દુઃખી (૧૨) શ્રી મંશીબાઇ કે. પટેલ **છે**ક્ષા દિવસે તા. ૨૯*-૯-*૫૯ મેં મળવારના રાજ રે'ટીયા ભારશ निभित्ते थी आरत शारहा में हिरना ખાળકા તરફથી પ્રસંગાચિત કાર્યક્રમ યશે. સર્વે હીંદી બાઇયોનાને આ शानवन्यामां वणतसर दालरी व्यापवा भाग्रदभरी विन'ति छे.

નગર ચર્ચા

રમું કે કે પુષ્કશું કે, રાજા જેવા પીઠ અને જુના કાર્યંક્રતીએ કેંગ્રિસ સાગે આ શું ખવા પક્ષ કરફ કરી; જેહાદ જગાયી છે?

એક બાઇ ત્યાં બેઠા હતાં એમને કહ્યું કે, કેંગ્રેસ એ એક વ્યક્તિતી સંસ્થા નથી. જેવે દેશને ગ્રલાંમામાંથી છે! લાવોને સ્વતંત્ર કર્યો. એની સામે આમ જેહાદ જગાવવા કરતાં જો કાંઇને કાવે નહીં તો ઘરમાં ખેસી જવું સાર્વે. વળી આજે તો જીના જીના કાર્યં કર્તીઓ અને કોંગ્રેસમાં સાય આપી જેલ બોગવનારાઓ હવે સામે કીનારે ઉભા છે.

બીજ ભાઇએ કહ્યું હા આપણા સુનશી પણ હવે રાજજીના પક્ષમાં ભળ્યા. એક વાર બન્ને ગવરતર થયા પ્રમુખ પણ થયાં. વડા પ્રધાન, પણ થયા અને હવે નિયૃતિના આ નવા રોમ્ખ જગાડયા છે.

એક સુરત તરફની ખેતે કહ્યું હમધ્યા વળી (સરદાર પટેલના પુત્ર હાલાભાધ પથ્ય સામે પક્ષે મેઠા છે.

બીછ બેને જવાબ આપ્યાે કે સરદારના મેં સંતાન 'શ્વક સામે પક્ષે છે ત્ર્યારે બીજા મણીબેન કોંગ્રેસ માટે જાન આપના તક્ષ્યાર છે એ પણ શ્રેક અજાયળી છે તે ક

વળી એક ભાઇ ભાલી ઉઠયા કે આચાર્ય કોપલાનીની પણ એજ સ્થાતો છે એ કોંગ્રેસ સામે નવા પક્ષ સ્થાને ખેઠા છે જ્યારે તેમના પત્ની ક્રોંગ્રેસના સુખ્ય મંત્રીનું પદ શાભાવે છે.

પ્રથમ ખેત કરી ખાલી કરયા કે આતી અર્થ એજને કે જ્યાં સુધી ઓહા હતાં ત્યાં સુધી કોંગ્રેસ સારી હતી હવે ખરાબ છે?

ધરમાં ફ્રેમ ખનાવી ટ'ગાડવા લાવક સુકાલ્ય. ''મનને બાધ'' સ્વ. કપીશાર-લાલ મશરૂવાળા કૃત. સુંદર જાડા કામળ પર બે ર'મમાં હપાયું છે. બાવ કંકત શી. ૧–૦ પારટેજ ૭ પેની.

ना जारीसेथा मणशे.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

રાતા સુકા મરચા

''જો એ સંતોષ જનક ઐંશળખ પત્રા આપવામાં આવશે તો ખાતું ખાલશું પણ છતાં પદ્ધેના એાર્ડર તેને કેશ પૈસા ભરીને જ લેવાના રહેશ.'' લખા Maarmans (Pty.) Ltd.

P. O. Box 26, Phone 128 (Brits, Transvaal,)

થાંમૈચ્યાના રાજનામા અંગે લોકસભામાં

ગુ કાલે લાકસભામાં વડા પ્રધાન શ્રા નદેરૂએ સરસેનાપતિ જ. યાર્મિય્યાના રાજીનામાં અંગે જણાવ્યું હતું કે થી ચીમૈય્યાએ મારી સલાહ માનીને રાજીનામું પાછું ખેંચી લીધું છે.

શ્રી નહેરૂના નિવેદન બાદ આચાર્ષ સર્ચા સભાગઢમાં થવી ને⊌એ. કુપલાનીએ માત્રણી કરી હતી કે સમગ્ર ભાખતની ચર્ચા કરવા માટે થાય એ દું જાણ હું એથી સબાગૃદની લાકસભાની ખાનગી એઠક યોજવી ખાનગી એઠક યોજનય અને તેમાં ચર્ચા નોઇએ. જેમાં સભાગૃદના તમામ થાય એ જરૂરી છે. વિભાગા અને સત્તા પરના પક્ષના તમામ સભ્યાે છુટથી બામ લઇ શકે.

યોર્મય્યાની રાછનામાના જે સામાચારા देशाया दता तेने श्री नदेश्ना निवेदने રહીઓ આપ્યા છે તેમજ બહલીએ! ખામતમાં આક્ષેપા અને પ્રતિઆક્ષેપા માંગે પથ્યુ તેમણે સ્પષ્ટતા કરી છે. પણી અફવાએ ચાલે છે જેમાં સંડા-વાયેલા પ્રક્ષો મંબીર પ્રકારના છે, का प्रश्नो सरकर व्यंगे सरास्त्र/ हो। અંગે તેમજ આધુનિક શસ્ત્રા સાથે આપણા દેશ પર આક્રમણ થાય તા રેશના ખયાન કરવાની તેમની શક્તિમાં પ્રભાગ વિશ્વાસ છે 🕽 નહિ તેને લગતા છે. આથી આ બાબતની સંપૂર્ણ

लहेरमां आवी यथीयी अत्रवड

થી મૈયાને અંજલિ કેમ નહિ?

ત્રાે. રંમાંમ જણાવ્યું હતું કે શી આચાર્ય વધુમાં જણાવ્યું કે જનરલ ન**ે**ટરૂએ પાતાના સાથા શ્રી કૃષ્ણું મેનનની કામગીરીને જે અંજલિ આપી છે ञेवी अंलिस लनरस थीमैयानी सेवा न्नाने आपी नधी. आ भदत्वनी બુલ તેમા વ્હેલી તક સુધારી લેશે એવી આશા છે.

> મ**ણ**તંત્ર પરિષદના શ્રી મ&ંતીઍ ब्राधार्य दर्त है आ दरभारत पर ચર્ચા કરવા કે નહી એ સભાગૃહે વિચારવાનું છે.

શ્રી અરોાક મહેતાએ આ આખી ળાવતની ચર્ચા લાેકસ**ના**ની ખાનગી માકમાં કરવાની વાતને ટેકા આપ્યા €dl.

તપાસ કરી શકાે છાે

શ્રી નહેરૂએ જાહેર કર્યું છે કે આચાર્ય ક્રિપલાની **અથવા** તાે કાઇ પણ વ્યક્તિ પ્રચ્છે તેા લસ્કરમાં અમ્પવામાં આ**વેલી** બઢતીએની ફાઇલા तेन्या तपासी शहरी अपने थे। २५ रीते આપવામાં આવી છે કે નહીં તેની ખાત્રી કરી શકશે.

તા કાંઈમાર્શલ કરા

માચાર્ય કુપલાણી**⊅** શ્રી હિરેન મુક્કરજીના ભાષણ વખતે દરમીયાન-गीरी करतां श्रीमती रेष्ट्र सक्वर्तीने મઇ કાલે કરેલી નુકતેચીની પ્રત્યે અધ્યક્ષતું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું અને કહ્યું

હતું કે શીમતી રેણના આક્ષેપમાં लराइ पण सत्य द्वाम ते। ब्लनरदीने કાર્ટમાર્શક કરવા જોઇએ.

શ્રીમતી રેસ્ટ્રમે ગઇ કાલે કહ્યું હતું पाडीश्तानना प्रमुख कनरल अपुत्र ખાન બારત પધારે છે તેજ દિવસે જનરલ યામેં યા રાજીનામું આપે છે એ શું સ્વક છે ?

भंडीत नहें३ ने पेतानी र्योता व्यक्त करी दर्ता है भारी क्येरीमां સર સેનાપતીનું રાજીનામુ આવ્યું અને में तुरत तेमने मुसाधाते ले।सावी રાજીનામુ પાછું ખેચી લેવા જણાવ્યું અને તેમને તે સ્વિકાર્યું અર બીના મેં જાહેર નહેાતી કરી છતાં રાજીનામુ અને તં પાછે ખેંચી લેવાના પ્રસંગ छापामां लाईर यमेले। कीधने ट्रं આશ્વર્ષ પામ્યાે છું. રાજીનામાને અને पां प्रधानना आभमनने इशा ल સંબંધ નથી.

અનાજના રાજ્ય હસ્તક

રા જ્યમભામાં મર્ચા સમયે ભાલતાં નવા ખારાકસચિવ થી એસ. કે. પાટીલે કહ્યું કે નવી જવાબદારી મહાયુ કર્યા બાદ, મારી રાષ્ટ્ર પરત્વેની જવાબદારી વધી ગામ છે અને મારી સફળતા અથવા નિષ્ફળતાના નિર્ણય જનતા પાતેજ કરશે. રાષ્ટ્ર સમક્ષ ધેરા ખતેલા અનાજના પ્રશ્નને હલ કરવાને માટે, તક મળતાં 'સામ્યવાદી સહિત' તમામ પક્ષાના સહકાર લઇશ,

આ પ્રશ્નને રાજ્યોની સરકાર સાથે અમુક સમય સુધી આવી શકે. લાગેવળગે છે.

પશ્ચિમ ભંમાળની ખારાકની પરિ-श्यित अंगे भे। बतां तेम रे उहीं है है રાજ્ય સરકારના સતત સંપર્કમાં છું અને સંપૂર્ણ વિશ્વાસ સાથે ખાત્રી **અ**ાપું હું કે ત્યાં દરેક શક્ય પગલાં લેવામાં આવ્યા 😉 અને રાજ્ય સરકાર માંગે તેવા પ્રકારની સહાય આપવામાં આવે છે.

तेमध्ये ३🐔 🦫 नाजना प्रश्नना નિરાકરણુ માટે ક્રાંઇ પણ માનવી સાથે અથવા તા દરેક માનવી સાથે હાય મિલાવવાને માટે તધવાર છું. તેમ કરવામાં કૅન્દ્રમાં અથવા રાજ્યા માં સલાહકાર સમીતીની જરૂર હશે તા તે રચવામાં આવશે અને તેને અસરકારી બનાવવામાં આવશે.

અનાજ વ્યાપાર

સરકાર દરતકના અનાજ વ્યાપાર અંગે માલતાં થી પાટીલે કહ્યું કે જો **ण्डू क क**र्री सामरी ताक सर¥ार अनाकने। व्यापार पेताने ६२त५ લેશે. તેના વગર ચલાવી શકાતું હોય —મુંબઇમાં પ્રસીદ થતું જન્મ ભૂમિ ≈ાર્યકારણુ અસ્તિત્ત્વમાં આવશે. આમ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવનાર છે.

શ્રી પાટીલે કર્યું કે મને મારી છતાં પણ રાજ્ય દરતકના વ્યાપાર નીતિ નક્ષ્કા કરતાં થાડા સમય જશે. એવી વસ્તુ 🚱 કે અમુક 🗞 માટે

> શ્રી પાટીને કહ્યું કે ખેકુતને અનાજ वधु दिभाउवानी प्रेरका भने ते नेवानी भारी नीति दशे. अने वस्त्र तेमना क ितमां छे मिटसं नि परंत राष्ट ના હિતમાં છે.

જલદી નિર્ણય લાે

ચર્ચા સમયે મદાસના કાંગ્રેસી સભ્ય શ્રી અવિનાશલીંગમ ચેટીયારે કહ્યું કે અનાજના પ્રશ્નમાં જે વધુ ઉત્પાદનના પ્રશ્ન આખરી હૈાય તા જમીન સુધારણા અંગેના નિર્ણયા જેમ બને તેમ જલ્લા લેવા જોઇએ.

અનાજ વ્યાપાર પઠતા સુકા મુંગઇ રાજ્યના કોંગ્રેસી સભ્ય શ્રી એમ. સી શાહે કહ્યું કે અનાજના राज्य ६२तइना व्यापारनी नीति ने ધાર્યું પરિચુામ ≄ાપતી નહીં હેાય તા એ અંગેની કરી વિચરણા કરવી लेक्ज अने अहर धात्रे ते। अधरीयी પડતી મકવી જોઇએ.

તા હું મહું ખુશી થઇશ કારણ કે દાલ પત્ર તા. ૩-૧૦-૫૯ના પાતાના રજત માં નહિ તા બહિલ્યમાં ૫ અથવા ૧૦ મદ્રાતસવ પંડીત નહેરૂતે પ્રમુખ પદે **અથવા** ૨૦ વર્ષ ખાદ પણ મુકત ઉજવશે. તે પ્રસંગે એક ખાસ એ'ક

શલ પ્રસંગા માટે બેટ! સ્ત્રીએા અને પુરૂષા માટે

૧૭, ૧૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં ઓદામેટીક કેલેન્ડર.

રેશ્મર રાય્રી

લે કેા

• ३स२

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘહિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષાનાં શર્ટ સુટ, પાયજમા વિ. તેમજ બાળકાનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બાેકસ પદ્દે (

है।नः ८३५-२६०१.

વક્ષભભાઈ થી. પટેલની કાં.

૪૪, મારકટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

લગ્ન પ્રસંગા માટે

અમને મળા.

સુરતી જયાસના અમે રપેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અ'ગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રાેડેસીયાના હેાઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસાેઇ કરવાના અમે કન્દ્રાકટ લઇશું.

કેપીટન્સ ખાલ્કની હાટેલ

(ધી કાર્નર મીકાઇ હાઉસ)

ો અને વિક્ટોરીયા સ્દ્રીટના ખુણાપર – ડરળન. કાન ન'ગર ૨૩૪૧૪ - ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉપદા ફરૂટ

આંખા અળધ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની ગ્રાસમ ચાલુ છે. આદુ બજાર ભાવ, લસણ બજાર ભાવ, પાપા નંબર ૧ શી. ૧૦, નંખર ૨ શી. ૮ ૧૦૦

કપુરી અને ચેવલી પાન બન્નર ભાવ, પાસ્ટેજ નાદું. બારકીક ગાલ શા. ૧૦-૬ લાંબી અને રકવેર બારકીટ શા. ૧૧-૬ ડઅન.

રાઉસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગાના એારડરાે દપર પુરર્દ ઘ્યાન આપી કાર્ક પણ વસ્તુ પરમીટ ક્ઢાવી માક્સમું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. C. Box 251. DURBAN,

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

્યુક્કીપર, મુસાદરી, વીસાનાં અને જનરલ એજન્ડ હૉદુસ્તાન અગર દુનીયાના કાઇ પથ્યુ ભાગની હવાઇ દરિયાઇ અગર જયીન માર્ગ મુસાફરી કરના ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે શકીંગ કરાે.

છંદુગી, આગ, ચારી, દુકલા, અકસ્માત, પ્લેટમ્લાસ, વિગેરના વીમા અમે દતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચાપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સાર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપારે તેમજ ઇમીમેશનને લગતી બાબતામાં કંઇ પણ કી લીધા વિના અધે મક્ત સલાહ આપીએ છાએ.

ત્રેશનલ વ્યુવ્યુઅલ લાઇફ એસાસીએશન એાફ એાર**દ્રલીયા અને ચાર્ક**શા**યર** ઇનરયુરન્સ કંપના લામાટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 26 Barkly Arcade, Cor. 38; Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વેાર્ડરાખ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બાર્ડ એાફીસ ડેસ્ક, લુક કેસ, ટેખલ, તદન છીફાયત ભાવે ખરીદી શકેશા. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશા નહિ.

—બાહ્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તર્કથાર થાય છે. તેના સ્ટાક હમેશાં તર્ક-યાર રહે છે. માત્ર રાક્કા ભાગાના પ્રાઈસ શીરટ મંબાગા અને ગેપાર આગલ વધારા.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની માેટામાં માેટી વિમાની કમ્પનીં તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય મતિનિધિ ૩સ્તમજ જાલભાઇ રસ્તમજ ૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, ડરબન – નાટાલ.

સેવા અને નિભેયતા

માટે અમને મળા.

ખધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એા. બાકસ ૧૬૧૦. રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્ય એવન્યુ, ડરબન,

ટેલીફાન્સઃ એાફીસઃ ૨૫૮૪૫ રેસીડેન્સઃ ૩૬૪૧૩.

स भा या

--એક સવાલના જવાબ અાપતાં, भारतना रेणवधी प्रधान है। है. अस. શ્રીમાલી એ રાજ્ય સભામાં જણાવ્યું eg' है, जीस धन्डिमा हुटलेश हैउरे-રાનતે જ થાવી દેવામાં આવ્યું છે કે, રસીયાની કુટબાેલ ટીમ બારતમાં આવે તે સામે સરકારને કરોા વાંધા નથી.

શ્રુપ્તે જ્લાયી મુંખઇ જવા ઉપડી છે, ચાલુ વરસમાં ૧૭,૭૯૬ હજ પડવા ત્રયા હતા તેમાંના આ છેલ્લા દાછ જ્ઞા છે. .૨૦૦૦ હોંદી મુરલીમા ખીજા દેશામાંથી વ્યાવ્યા હતા ⇒ા રીતે ૧૯,૯૪૮ની સંખ્યા થાય છે જે બીજા રેશા સાથે ત્રીએ નંબર અનાવે 👂 ને પાકીરતાનથી બમજા વધારે છે.

—મુંબધના પ્રજા સમાજવાદી પક્ષ ત્તરફથી સરધસ કાઢવામાં આ•ધું હતું. મે માઇલ લાંછુ સરધસ ધાધમાર વર-સાદમાં ચીનના દુતાવાસ સમક્ષ મધું **લ**તું અને ચીનના રાજદુતને એક નિવે દન પત્ર આપ્યું હતું. આ નિવેદન માં જણાવાયું હતું કે ચીને પંચશાલનુ કરપીએ ખુન કર્યું છે. શાંતિબર્યો મહ-અરિતત્વની ચીનની વાતા ભામક તીવાદી છે.

—વ્2ટર્લા હાકકાં સાંધવા માટે લાહી-માંથી મજબુત પીતે બનાવવા અંગે सीविबेट संधमां अभवरात्री करवामां **આવ્યા છે અને તેમાં ઘણી સફળતા** મળી છે.

—કલકત્તાના એક છાત્રાલયના ૨૧ **યુવ8ા**એ પંડીત નદં∍ને પાતાના લાહીયા લખેલા એક પત્ર માકલી પાતાની સેવા માતૃજૂમીના રક્ષણ માટે સ્ત્રીકારવાની વિનાતી કરી છે.

-તા. ૧-૯-૫૯ના પાકીરતાનીઓને क्षमं कर्ता निष्ठ दे। दी पर ४२७ना દરીયામાં +મારતના શીપા∀એાધ્ય માળાબાર કર્યો હતા. માનવામાં આવે **ે કે દાંઢ હજાર જેટલા** પાકીરતાનીએ! તુમર પાસપાટે^ર કચ્છમાં ધુરયા છે.

—મુંબઇના આખકારી અધિકારીઓએ મુંખધના ખંદરના નારામાંથી એક પાલીસ કાનસ્ટેનલ પાસેથી રૂપિયા ત્રીસ હળરતું સાતું પક્રડયું છે. આ પાલીસ કાનસ્ટેમલ સાદા વેશ્વમાં સ્ટીમર કુમરા માંથી ખહાર આવી રહ્યો હતા ત્યારે એની ક્રમરે વીંટાલેલ ૨૫૦ તાલા એટલું સાનું હસ્તગત કરવામાં આવ્યું

—કલકત્તામાં સામ્યવાદીએકએ હકતાળ પડાવી હતી તેથી તા. ૨-૯–૫૯ના માેલીસાને ત્રાળાબાર કરવા પડયા હતા. એક દેકાસ લડતાળીયાએ એ એ ખાના गे। शक्त पर धुट मक्षाती दती अने ખીજે ઠેકા**ણે ર**સ્તા વચ્ચે **અ**'તરાયેા હડતાળીયા એ એ ખડકયા હતાં તે દૂર કરતા પાેલીસાેપર પથરા અને પાટીયા નાખવા માડવાથી ગાળીબાર કરવા પડયા હતા.

–પાકીરતાનના વડા પ્રધાને ન્યુ हिस्दीनी मुसाकात दरम्यान वडा प्रधान નદેરને પાકીરતાન આવવા આમ'ત્રણ આપ્યુ હતું. પંડીતજીએ તે સ્વીકાર્યું छे अने पदेशी तह पाडीकतान व्यवा

—ફરી પાછે৷ મુંબઇ રાજ્યના વિભોજન નાે સવાલ ઉભે! કરાયાં છે અને તેના પર વિચારણા ચાલે છે. મુજરાતીએ! ડાંયને પાતાનામાં લેવા ⊬≃છે છે. જ્યારે મહારાષ્ટ્રીયા ડાંમને પાતાનામાં सामेस करवा ४२४ छे.

—મુંબધના વડા પ્રધાન શ્રી ચલ્હાણ જ્યારે નામપુરમાં એક જાહેર સભામાં એાલી ર**લા હતાં ત્યારે કેટલાક** તાફાની એાએ પથરા અને ખુરશીએ! ઉછાળા સબામાં ધાંધલ કર્યું હતું. તેમના ચ્યા માંગણી કરતાર વિસ હજીર લાકા દાવાના અટકળ હતી.

—વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂ ઇરાન અને अद्वानिश्ताननी भुवाशत से त्यारे શ્રીમની કન્દિરા ગાંધી પણ તેમની સાથે જશે. શ્રીમતી ઇન્દિરા ત્રાંધાને સાથે હશે.

નરતું તા. ૨૨ ભાગસ્ટતા શીક્ષાંગમાં ૧૬૯૪ રસીયન છે. શ્રી બી. ચેન. અવશાન મધું છે. આગલી રાત્રે ઉપરા छापरी छद्दमना दूभक्षा यमा दता, न्यु દીલ્હીની એક જહેરાતમાં ભારતના પ્રમુખલીએ જણાવ્યું હતું કે દેશે એક લાક પ્રિય વ્યતે કુશળ મવનર જ ગુમા-વ્યા નથી પણ પ્રખ્યાત ન્યાયાધીસ અને ,સાચા દેશભક્ત ગુમાવી દીધા છે. -૧૯૫૮ની આખરી સુધીમાં પર ૦૦૦ યી વધારે પરદેશીએ બારતમાં રજીસ્ટર થયા છે. તા. ૧૯ માગસ્ટના લાક ગામાં અને સ્થાનીક મુસ્લીમામાં સારી સભામાં ગૃદ પ્રધાન થી છે. વી. પંતે કદર કરવામાં આવી છે.

પણ ખંતે દેશાના સરકારાએ આમંત્રણ જણાવ્યુ હતું, તેમાં ૧૯૭૩ અફગાનીસા વ્યાપ્યું છે. વિદેશ મંત્રી શ્રી દત્તપણ ૩૬૭૫ અમેરીકત, ૧૯૪૨ ગરમીસ, ११६१४ याधनीज, ३१७१ करमन. —રીયદ ફાજલ અલી ખાસામના ગવર- ૪૩૨૫ ઇરાની, ૧૧૩૬ ઇટાલીયન અને દાતારે જણાવ્યું હતું કે ૧૯૫૯ની શરૂ **ચ્યાત સુધીમાં ૪૮૦૨ કોશ્રીયન મીરા-**નરીએ ભારતમાં માજાદ છે.

> --- ભારતના મુરલીમ હાજીઓને સીદી એરેપ્યીયામાં પડતી પૈસાની મુશ્કેસીમાં भद्द करवा वडा प्रधान नहेंद्रश्रे पाता ના રાહત કંડમાંથી અમુક રકમ મંજીર કરી છે; આ ઉદારતાની હાછ

કોમ્યુનીઝમ પર નહેરૂ

લ્ટ્રાર્શીંગ્ટન ડેલી ન્યુઝ''માં મી. . ''૧૯૫૪માં કેમ્પુનીરટ ચીનના વડા પીટર ³⁰ડસનેના ઋક લેખ પ્રધાન ચ્યું ઇન લે સાથે પ'ચશીલા ઉપરાક્ત ગયાળા નીચે પ્રસિદ્ધ થયે! છે. એમાં તેએ જબાવે છે કે:

''प्रथम द्रष्टिओ न्यनुक्तव स्मिल स्मेक्ष સાચા શિક્ષક નવી સરકારા માટે જથ્યુલ છે. તેએ અનુબવેજ જાળ્ી શકશે કે કામ્યુનીઝમ દુનીયા માટે રેટલુ ખરાબ છે.

"યુદ્ધ પછી જરમનીમાંથી, અને ચીન, શ્રીક, કારીયા, ઇન્ડા ચાયના, અને હેં ગરીના ખનાવા પરધી યુનાઇટેડ રટેટસને પણ ઘણ શિખવાનું મળ્યું છે.

''આ દેશાની અઠડામણા પછી ધુનાઇટેડ સ્ટેટ દુનીયાને ક્રાપ્યુનીઝમ विशे भाषीतभार करती कर रखी दती. अभेरीकाचे पेकारीने दुनीयाने लखाव्युं કે આ કાસ્યુનીઝમમાં પ્રગતી. નહી કરી શકાય જો કે આને જહુ મંબીર રૂપ નદાેલું અપાયું. કારણું એ શીખવી શકાય નહી એ તેા શીખવું નોઇએ.

''યાેગારલાવીવામાં ડીટાએ એજ કર્યું". પ્રેસીડેન્ટ નાઝરે **છ**ળપ્ટમાં એજ નીતી રવીકારી, ક્રાેમ્યુનીઝમ સામે ખીલ પણ દેશાએ પાતાના મળ્યા હવે ઉચક્રયા છે.

''કુખે અને ઇરાકના વડાએાને હછ એક જયરા આધાતના સામના કરવા તા અનુભવ મેળવવાના છે.

''પણ આજે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં ક્રામ્યુનીઝમના કાવતરાતી ધમકોના भाग **य**ध पडेबा दौंदना वडा प्र**पा**न છે. તિબેટનાં કામ્યુનીસ્ટ ચીનના ट्रमदायी तेथे। योड६म जगृत यह अया छे.

"૧૯૪૭માં જવારથી તેઓ હોંદના વડા પ્રધાન પદે આગ્યા છે ત્યારથી इनीयाने भे दन्तर वर्षनी ढींह यिननी મૈત્રીના યરામાંન ગાઇ દાખલા આ-थ्या क करतां हता.

पर **કરા**रे। **કર્યો, व्यते ते ક**रारे। पांच વર્ષ પહેલા જ ચીને તાેડયા.

''નહેરૂ . પાતાના રાજધાનીમાંથી એક દીવસ ગેર ઢાજર થતાં જ કાેમ્યુનીસ્ટ ચીનના ન્યુ દિલ્હીના એલચી એ એક नीवेदन यहार पाडी तिकेट ના અશાંતીનું કારણ હીંદના શાહીવાદ જમ્યુલ્યા હતા. અને નહેરૂની ટીકા કરી હતી. આથી હીંદની કાંગ્રેસે દીક ઉદાપાદ કરી મુક્યા હતા.

''પ'ડીત નહેરૂએ પાછા કરી ફોંગ્રેસ ને અંક્રશમાં લાવવાના પ્રયત્ન કર્યો હતા. અને એને પહેલી જ વાર હાર મળી હતી.

"नडेर्म पाने ल म्सुस्य छत् ह હીંદ તિમેટને કારણે યુદ્ધમાં નહી ઉતરે કારણ તેના પાસે પુરતી યુદ્ધની સામગ્રીએ નથી. આમ છતાં હમણા જ તેપાલની મુલાકાત લઇ સ્માગ્યા એ પણ એક કામ્યુનીસ્ટ દેશ છે.

''ક્રવે નદેરૂતે! ઢાગ્રેસ પક્ષ ઘર આંગણે જ કાેમ્યુનીસ્ટાના સામતા કરી રહયા છે અને કેરાલા કે જે એક अप्यतरे। इते। तेमां हाम्युनीरट राज्य ના અંત કાંગ્રેસે આલ્યાે છે."

સાલાર સ્વીકાર:

એક શુલે-છક ખેત,

ऽर्लन था. ५-५-•

ણુક્કીપીંગ, ઇનક્રમ ટેક્સ રીટન્સ, લાઇસેન્સૉંગ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનશ્યાેરન્સ માટે મળા:

આર. વીઠ્ઠલ

૧ં૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, है।रनर अधगानंस अने माईट श्रीट, केंद्रातीसणर्भ, होन ३३–१६५४.

હમણા જ આવેલાે હિંદનાે માલ જશ્થા ખ'ધ આયત

સીધી આયત કરવાથી અમારા માલ સસ્તા અને સારા હાય છે. ગમે તે બીજા માલ સાથે સરખાવા.

અગરખત્તી ક

नार्धेट स्वीन:- जा तेला ४/- ८४न, सुगंध राजी जा तेला ४/- ८४न यमेथी १ ते।बा शा. १०-५ उछन, स्टीमर नं. ४४४ ७ " ८/६ उछन વસંવી (પ્રત્યેક પશેરમાં અત્તરની શીશી સાથે) ર તેાલા શી. ૧૫-૦ ટઝન દેરમ બાઈ: રળર કુશીન અથવા સાદા સારા માલ હીંદની બનાવટના £પ/10, • પ્રત્યેકના. કુકડી અને સ્ટ્રાયકર અને ખાસ રગતની માહીતીઓ સાથે. કેશાં એહું ર સ્વીકારશું.

સી. એા ડી. એાર્ડર નેાંધવતા ૨૫ ૮કા ડીપાત્રીય લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧ા૬ ક્લીનં સ્દ્રીક, ડરખન, બાક્સ ૨૧૬૮, ફાન ૨૭૩૪૮/૯.

(ઉમિયાશ'કર નેખાકર, નેહાનીસખર્ગ)

છે તે પ્રસંત્રે આ લેખ આપીએ છીએ.

ગાંધી છતું છવત જેતાં આપથતે કશ યાદ વ્યાબ્યા ૧મર રહેતા નથી. 🖨 ખ'નેની વાણી, ખ'નેના જમતને ઉપદેશ, પાતાના પ્યેય ખાતર રાતાની જતની કુરળાની, બંનેનું વર્તન, ચરીમા માટે ખંતેનું કરણાળું હત્ય. ખંતેના જીવનની समस्त भानवन्तत ६५१ ध्येशी असर, મ'તેનું અવતારી કાર્ય, 🔄 ભર્ષુ ચ્યાપણને ખંનેની સમાનતા તરા દ્રષ્ટિ **अरावे छे.**

ल'नेने। भुष्य हेतु भानवने भानव ખનાવવાના, ઋતે ગુલાબી અને મધન માંથી મુક્તિ અપાવવાના હતા આથી આદિકામાં અને હોંદમાં પ્રિસ્તી પાદરી-એાએ પથ **માં**મીજીને સાથ આપ્યા. જો'બર્મના પાદરી જોસોક ડેાક પહેલ-વહેલી ગાંધીજીની તુવના પશુ નોડે કરી. દક્ષિણ અાદિકામાં મહાત્માછ જ્યારે એક સામાન્ય કેદીની માફક ખાંધે ઘેલી લગાવી એક જેલમાંથી ખીજી જેલમાં જતા હતા ત્યારે ડાેકને ઇંશુની જેર્સલેમની કુચ પાદ અાવી. की विषे क्रीभद्दे स्पूर्ध है है निभ रेश्मन सब्नेधिशे। प्रश्नुने 🖦 सामान्य यद्री समन्त्रता इता तेम इक्षिषु ञा-रिशना अंत्रेले पथु महात्मा**ल**ने એક सामान्य हींडी मजुर सेपता

४धनी सामे पद्ध ञेवे। आरीप મુકવામાં આવ્યા હતા કે કશુ લાકોને अपनी मार्गे हारे छे, तेम सांधीछ सामे पथ १६२२मां जेल प्रकारना न्यारे। प्रभू सरकारे रेस न्यसान्त्रे। હતા. રામન સુભાર્થ પશુને પૃથ્યું हे तमे वर पहुरीना राज है। है! કશુએ કહ્યું કે એમ તમે કહેા છેા. ન્યાયાધિશે તેમને કહ્યું કે 🕶 બધા से।)। तभारा **ઉ**पर अने अभाराप મુકે છે તે તમે સાંભળતા નથી. ત્યારે પણ ઇશુએ કે પ્ર કહ્યું નહિ. भाधीळचे छहे। रस्ते। सीधे। दते। તેમણે પેતે ક્યુલ કર્યું" રે માતે સુતે≈ાર છે ૐટલું જ નહિ પણ सरधारी वधीसने इहु है तमे हहे। હો એના કરતા મારા ગુના મોટા છે. પણ તેમણે એમ પણ કહ્યું કે મેં ने। इरशीबीना आपदाने। भ'न भसे इये दे।य पश्च अभ करवामां में धमरना कायदानु ते। पासनक क्युं छे.

ટાગારે માંધીજી માટે કહ્યું કે ઉત્થ ક્ક્ષાએ લઇ જઇ શકાય એવી

dl. ૨૯–૯–૫૯ના રેંટીયા ભારસ ગાંધીજીની સરળતાનું ૨૯૨૫ ઐમના આવે છે આ માસ ગાંધી માસ જગૃત આત્મળળ અને વ્યાત્મભાગમાં **છે. જહેરમાં કામ કરતાર ઘણાં** મા**થ્**સી સ્વાર્થી કેતુથી અહમનોગ મ્યાપે છે. ગાંધીજીનું કામ ⊃ેથી चुर् हे. तेने। सत्ता, धन, नाम કીર્તી એમાંના કશાના લાભ રાખતા નથી. ઋમને માખા હોંદુસ્તાનનુ શ્ચિહાસન આપે: તા તેઓ એના ઉપરં મેસવાની ના પાડશે. પણ એ સિંહાસન भांना २८ ने। वेथी देशे अने ते पैसा **ગરી**બાને વ**હે** ચરા. અમેરીકામાં જેટલું ધન છે તે ભધું એમને આપા તાથે તે મેવાની ના પાડશે અને લેશે તે৷ તે भानव न्यतिनी छत्रति थाय तेवा સત્કાર્યમાં જ વાપરશે. જેનામાં કશુ श्विस्तनी भावना अड्रेवामां आवे छ તે ગાંધીજીમાં છે.''

> भेषिक रायक्रते सर स्टेन्सी नामना 🏲 ક વિદેશી ગાંધી ભારતને પૂછ્યું 🧎 માંધીજી કેવા છે! સારે તેમણે કહ્યું કે 🖻 બીજા કાઇના કરતાં ઇશુને વધારેમાં વધારે મળતા આવે છે. भे।४५ रे।४५न 🎮 विशे 😘 👸 સર રટેન્સીની વાત તદન સાગી છે કેર માત્ર એટલાેજ છે કે અમે બધા અમારી જાતને ઇશુના અનુષાયોએ। કહેવડાવીએ છીએ જ્યારે ઝાંધા એ रीते पाताने न्नाणभारता नयी. छतां ક્યુની નજીકમાં નજીક તા તેઓજ છે. ગાંધીજી અને કશુ મ'ને ક્કીર હતા છતાં ભાદશાહ હતા. ભંનેની પાસે માતાનું કશું ન હતું છતાં દુનીયાની **ખધી ચીજોના જાણે માલિક હતા.**" ¥शुर्न छवन ओटसे पाशवी भण ७५२ म्भारमानी शक्तिने। विकय. तेवीकः રીતે ગાંધીજીનું આખું જીવનકાર્યં, भाश्यवी अण ६५२ अस्तमानी शहितने। विलय सिद्ध डरी लताववामां रू भयशि

કશુત્રે પાતાના લાતો માટે પણ धश्वरने प्रार्थना उरी दली है है ભગવાન! એ લાેગને તું મારી आपने जेमने भणर नधी है जेमवे શં કર્યું છે! આધીજીએ પણ દક્ષિણ આદિકામાં અમના જ્યર દુમલા **३२नार पहास्त्रने तथा ढाँ**हमा लेहें દેકનાર મદનલાલને મારી આપી હતી भने भे से। अपर देस न थासे भेषी ४२७। भतावी दती. भे रीते **७शुजे के ४**छुं ते आंधीळके आयरी ખતાવ્યું. એમણે જગતને ખતાવી કશુની માક્ક ગાંધીજીનું જીવન પણ **આપ્યું કે ઈશુની વા**ત એ ફ્રાપ્ટ પાકળ ળીબએાને ખાતર પાતાના જીવનના વાત નથી. પણ આપણા જીવનમાં કોામ આપવામાં વીત્યું છે. કવિવર ≈ાચરીને જેના વડે આપ**થ**ું જીવન

ने पाणी है. भाषीछना धरु तरस्ता આવા પક્ષપાતને લીધે ઘણાં એમને છુપા **પ્રિસ્તી કરેતા હતા**.

ઇશુ અને સાધીજને એમના અનુયાયી अने अवतार अने छे भंनेनी વાણી પણ જાણે ઇશ્વરતી રવમુખે જ G=शारायेसी वाधी है। वेम सेहा ઉપર જાદુઇ અસર ફેલાવતી. પણ વાને માતાના સંવધમાં માતાને પ્રવા अवतार राष्ट्र भानतं ते। तेने। विरेष

માંધીજી કહેતાફે "⊬શુ કંપ ઍકલાે व्य अधरने। संदेशवादक अधवा पाणक छे ने मान्यतामां 🕶 विचारहाय रदेशे। છે. કારણ કથર કેં પરણે અને ભાવામાં પેદા કરે 🖨 શક્ય નથી એટલે કે પ્રભુતા બાળક એ શબ્દને એમ સમજવાના 🚱 🕽 દરેક માનવી 🏖 ઇધરતું સંતાન છે. જે માનવી સામાન્ય માનવી કરતાં આપ્યાત્મિક દ્રષ્ટિએ धरे। ६मे। द्वार तेने विशेष अर्थमां પ્રસુતું સંતાન કહી શકાય. ષ્ટ્યુની મારા જીવન ઉપર વિશેષ અસર થઇ છે. आरश् है धंभरे पेतिक पेहा अरेशा बलां સંતાનામાં એમને હું એક માનું છું. 'પેદા કરેલા' એટલે 'આષ્યાત્મક જન્મ' એવા અર્થ કરવાના છે. ''નળા આંધીજીએ કહ્યું કે ઇશ્વર એ હન્તર વર્ષ પદેલાં વધરતંબે ચડવા એમ કહી આપણે દુનીયાને અવજ માર્ત્ર દોરીએ છીએ. માટે એ ઐતિહાસીક ઇશ્વરના ઉપદેશ કરીને આપણે બેસા રદ્રેવાનું નધી પરંતુ વ્યાપણે આજે એ धश्वरी छवन छवीने न्यापध्य हेर्नु ચુકવવાનું છે. વ્યાપણી મારફત જ ઇશ્વરને પ્રગટ કરવાના છે."

પ્રશુના સંદેશ માટે ગાંધીજીએ કહ્યું ''त्रेने। साथे। संदेश ते। मानव प्रेमने। छे. लेपी रीते शुक्षाण विषे आपश्चने ભાષણા કરવાની જરૂર રહેતી નથી પણુ એની સુવાસ જ એના પ્રચાર છે. આંધના માસ્ય કે જે ગુલાબને જોઇ રાકતા નયા તે પણ ઐની સુગંધ અનુસવી શકે છે. ગાંધીજીએ પણ **દશુની માક્ક** પાતાના જીવનની સુવાસ પાતાના જીવનકાર્યીથી ચારે તરફ–દેશ विदेशमां हेसावी छे

इत्रक्ताना એક अभ्यारे रक्तं भ्य સદેશ માગ્યાે તારે ત્રાંધીજીએ સંદેશા

आध्ये। रे "भाई छवन अल भारी वाधी छे "

માંધાજીએ કહ્યું છે કે સંકૃચિત અર્થમાં હું ખ્રિસ્તાનથી પરંતુ ઇશ ના અહીંસા, માનવપ્રેમ અને આત્મ अद्देतिमल स्थाप्त्यात्मक तथा स्था ⊈નીયાના મારા બધાં કાર્યોમાં ઇશુ જ મતે દેહરવણીરૂપ છે. પ્રેમના અચળ માયદાયીજ આપણી છે દેશી નિયમવાળા થાય છે એટલું એ આપણે ન શીખી શકીએ તા ઇશુનું જીવન અને મરસ એલે ગયું ગણાય. આમ સત્ય અહીંસા, પ્રેમ એ બધાં તત્ત્વા પ્રશુના હતા તેમ ગાંધીજીના પણ હતાં. બંનેએ જીવન માં એકન સુત્રાનું પાલન કર્યું અને એને માટેજ તેએ! શકીદ ચયા[!] (과일() 😘

વાંચકાેના જવાબ

िअभारा आढोाने सरालभे। आएवा मारे करेली विनतीना करवाणव्य अभने **લ્**યુક્તરટ્રીખાટ^{*}થી શ્રી બી.′ કે. પટેલના પત્ર મળ્યાે છે તે નીચે અપાપીએ ¹ છીએ. મહેતા એન્ડ સન્સ અને શી. अन तराय हवे छमेशा वे विभामना લવાજમા ઉધરાવી માકલે છે. તેમના આભાર અત્રે માનીએ છીએ આશા छे ते व्यर**धा**ने न€िल अधाय.—त'त्री.]

न्तिवितय निवेदन ३ ४. मा.ने લવાજમ દરેક જગ્યાએથી સ્થાનીક માં⊎ઐા ઉધરાવીને માેકલાવી આપવાનું राणे ते। आपश्रीकाने ध्शीक राइत मने अने लधी व्यवस्था सरण रीवे ચાલે.

ચાલુ વર્ષના લુક્સ્ટ્રીખાટ અને પીરેસ ખર્મ (Louis Trichard) and Pictersburg)માં દાણ દાણના લવાજમા ખાડી છે, તેની માદી રક્ષ્મ સાથે અહીં ક્ષી મહેતા જીન્ડ સન્સ अथाः ते। भी अनंतराय इवे. अप्रे તે એક જેથું ઉપર માેકલાવી આપની 🧎 अभेभा स्वालभे। इधरावीने भे। इसावी આપશે.

रश्रीं यस अने भेनानीमां शुकराती મંડળા છે મંડળવા મત્રીઓને અન **બરલમાં લખવું એ** ક્ષ્મે. આવી રીતે દિનના ખાસ અંક માટે માંધીજીનાે સહેલાઇથી લવાજમા ઉધરાવી શકાશે ભાણાભાઇ

માસ્ટર બ્રધસ (પ્રા.) લીમીટેડ

ભત ભાગનાં નાયલન, રેહનો તેમજ સુત**રાક કાપડ, ઓ**ધ્યા ભાગકા અને પુરુષા માટે શતમ ભતના લુલન જર્તી, પુલાવર, કારડીયન્સ અને ખચ્ચાએ માટે – ભુકીલ, બીલ્સ, લ્લેન્કેટસં, શાક્સ; નેપકાન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપામ કરવા ભલામણ. • 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીરાખગ`. 😁

हेान : ८३५-६७८६

ભાકસં ૨૫૪૬,

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી) ૫-૯-૫૯.

ભારતની ૩૦ હજાર ચાેરસ માઇલ જેટલી ભુમી ચીનને ચાઉ કરવી છે

ના તાજેતરમાં થયેલા આક્રમણ મધમાં અમેરીકાના પ્રમુખ શ્રી ઝિત્રને ક્રાવર અને પ્લીટીશ વડા ાત શ્રી હેરદંદ મેકમિલન વચ્ચે મીર રવર્ષની ચર્ચા વિચારણા થઇ ાતું સુમાહિતમાર સાધના જણાવે अभ पथु लखुवा मले छे है सम्दना ओ सक्य तरीहे भारत લે 🕽 ભારત સરકાર બ્રિટીશ शरने भारतीय सरदद परना **ાવાદી ચીનના આક્રમણ સંબંધેની धी परिस्थितियी विश्रतबार रीते.** ક રાખી રહી છે. થીડીશ સરકાર, ાંત અને ચીન તથા તિષેટ વચ્ચે

ક. સ. ૧૯૧૪માં નક્કી થયેલી

મેદ્રાન–સરદદને માત્ય રાખે છે.

' વર્તું જા વધુમાં જ ચાવે છે 🥻

ારિતની સરેલ્દ પર સામ્યવાદી ચીન વાદી ચીને મેક્રમેહાન સરલદને કાઇ પથુ પ્રકારની નહેરાત કર્યો વિનાન્ડ માન્ય નહિ રાખવાના નિર્ણય કર્યા હાય તેમ લાગે છે, કારણ કે તેણે ३०,००० भारस माध्यना भारतीय પ્રદેશ પર પાતાના દાવા નહેર કર્યી છે. આ ત્રીસ હજર ચારસ માઇલના પ્રદેશમાં ભૂતાન, સિક્કીમ અને કાશ-

ઉત્તર પ્રદેશમાં જમીન ટાેચ મર્યાદા

ઉત્તર પ્રદેશની વિષાન સભામાં, रेबन्धु भाताना प्रधान इक्ष्ठमसींद તરફથી જમીન માલકીની ટાચ મર્યાદા નક્ષ્કી કરતું બીલ રજી કરવામાં આવ્યું હતું. કુટું બમાં પાંચ અને તેયી એાછા ાં મજેલી માહિતી મુજબ સામ્ય∘ જમીનની મયીદા રાખવામાં ~~આવી છે.~~ સુધીમાં ચાલુ થઇ જશે

तेथी वधु ६रे⊁ भाष्युस हीम ८ न्ने⊁र પણ કુલ ૨૪ એક્રિયી વધારે નહી આ રીતે અાદ માધ્યુમના કુટુંખ માટે **૧૪ એકર રહે**રો. આ પ્રતિબંધ ૨૩ પ્રકારના માસીકાને લાગુ પક્તા નથી તેમાં રમશાન, ધર્માદા દ્વરટ, કેળવધ્યી સંસ્થાએા, કારખાના માટેની જમીતાે, મોશાળા, ગ્રામ્યં સભા, ગ્રામ પંચાયત, બુદાન સમિતિની જમીતા, રાજ્ઞએાની જમીતા, પ્રવાસ માટે રાખેલી ખેતી. જમીન માલીકાને આપવાના ખદલા

नी इस रक्ष्मने। में हाल ६५ भीसीयन રૂપીયા (પા. છ:૧૨૫ મીલીયન) થાય छ के थे। । राष्ट्र अने णाडी सरधारी માન્ડથી ચુકવાશે.

આસામમાં બાંબું પક્ષ્પતું કાર ખાત્રે

ઉદ્યોગ ખાતાના પ્રધાને શ્રી મનુ-મીરના લડાખના સમાવેશ થાય છે. . બાઇ શકે તા. ૨૫ અમસ્ટના રાજ્ય સભામાં જણાવ્યું હતું કે, ખાલમર લેહિરી એન્ડ કું તે લામાશાળંગ છલા માં મીકીર ટેકરી મામાં રાજના ૧૦૦ ટન બાંધું પશ્પ, કામળા માટે બનાવ-વાનું કારખાનું નાખવા લાઇશન આપ વામાં આવ્યું છે. ઘણા ખરાં મસીતા भारतभांना आरणानामां तप्यार यरी ખાષ્ટ્રીના બહારથી મંત્રાવવા લાયસન गायुसे। दीय तेमने माटे ४० में इर मं जुर इंगु छे. न्या कारणातु १६६२

न्में स्वाधना क्वालमां प्रधाने જણાવ્યું હતું. કે, પેડીએ આસામ સર-**કાર સાથે કરાર કર્યો છે.** ઉત્તર કાચર અને મીકીર ટેકરીઓના જંમલ પ્રથમ ૨૦ વરસના પટે રાખ્યાં છે. કુંપની ઇચ્છે તેા ખીજાં ૨૦ અને ત્યાર પછી ૨૦ નાે પેટા કરી શકે એ સરત રાખી છે. કરારમાં જણાવ્યું છે કે કુંપનીએ બને એટલા વધારે દેશી માધ્યુસા રાકવાં પચાસ લાખ રૂપીયાના શેર સ્પાસામની પ્રજાત સરકારે વેચવા. કુંપની આસામના કામળ બનાવવાના કારખાનાને પણ પશ્પ આપશે.

શ્રી મિરજકરની ઘેાપછા

ज्यश्ति। साभ्यवाही अश्रेसर अने મુંભઇ કારપારેશનના ભૃતપુર્વ મેયર શ્રી भिरलकरे केरिये।रेशननी संभाभां केरण ની પ્રજાતે અહિંસક લડત માટે અભિ-નંદન આપતા કાંગ્રેસ પક્ષના હરાવ પર ભાલતા ચીનના આક્રમણના ઉલ્કોખ કરી જથાવ્યું હતું કે ચીન અને ભારત नी सरहद पर अनी रहेला अनावायी હું ચિંતાતુર બન્યાે છું. ભારતનું ઢાઇ પણ સંજોગામાં અને કાકપણ ભાગ રક્ષણ થવું જો કચ્ચે. બારતના રક્ષણ માં હું જાતે મદદ કરીશ.'

ખુશ ખબર 🕻

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂવવતર મેળવાે. દેશમાંથી આવાે કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવાે ૪ બીઝનેસ અર્થે, પણ દરભાન આવવાનું બને તેા ઉમંગ ભેર ચાલ્યા આવેા.

પણ કયાં?

નામ અને શરનામું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખા

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજ્ટેરીયન લોંજ

૧૨૬—૧૨૮ પ્રીન્સ એડવ**ઠ**° સ્ટ્રીટ, કાેન : ૬૭૫૭૨.

छारध

આ એક એલ સ્થળ છે કે જયાં સ્વચ્છતા, સુધડતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બજાર, બ'દર નજીક પડે છે જેથી સમયના અચાવ અને હરવા કરવામાં માજ આવે છે.

- (૧) ખહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પૈસેન્જરા માટે અગાઉઘી ખંબર આપશા તો રહેવા સુવા માટે રીઝરવેશન થઇ શકરો.
- (ર) ભાજનના પ્રભ'લપર જાતિ દેખરેખ રખાય છે.
- (3) લગ્ન અને તહેવારા માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ઘીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) ખદ્ધાર∙ગામના એક∖રાપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એાકર આપી ખાત્રી કરવા ભલામણ છે,

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અગરખત્તીઓ જેવી કે ''ત્રણ રાઝ'' ગેટવે એાદ્ ક્રાન્ડીઆ, અસાકાદરબાર, સુંબધી રાણી, ચામેલી, હતા મંગેશકર, વાંસં**તી, કષ્ણ દરખાર વિગેરે. અમારા પ્રાર્કર**લીરટ માટે લખો. (અમા ક્રકત હીંદની બનાવટનીજ અગરબત્તીએ રાખીએ છીએ.)

લીલું આદું હ યેની રતલ લીલી હળદળ શી. ૧–૦ ,, આંખા હળદર શી. ૧~૦ ,, મોટી કળી વાળુ લસણુ ૧/૩ રતલ માલ ખરાખર પેક કરી થકાવીશું.

એા કર સાથે પૈસા માકલવા વિન તી છે.

અમે નીચેની વસ્તુએા ઢાઇરેકઢ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ, માલ સારા અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ઢ્ર માટે લખા:

રોકેલા ચધ્યા, બદામ, એલચી, પૈાવા, મમરા, સેન્ટેડ સેાપારી, કાચી સેાપારી, રોકેલી સાપારી, ત્રાળ, આંબલી, કાથા, હીંગ, મસુર, દરેક જાતની દાળા, મધ્યાના આટા, અડદના આટા, પાણીવાળા નાળાએર, વરીષારી, જીરૂ, લર્વીંગ, મેથી, રાષ, અજમા, સુવા, હામેજ, લાધ્યા, લાધ્યા દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળના ભુદા, રાજગરા, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants. 81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban. Telegraphic Add. "BHAISONS"

માથે ભાંધવાની રીયન અને વેણીએ!

મખમ**લ,** સાદીન, દાફેદા સીક્કની, રીળન અનેક ર'બ, ડીન્નાઇન અને સાઈનમાં મળશે, લગ્ન મ'ડપ અને માટર શબ્રુગાશ્વા માટે જશ્ચાળ'ધ રીળના મળા શકરો.

બમ્યાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટાપીએન કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અ'ભાડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કાટન વિગેરનાં કુશ્રાના ર'બ ર'ગના વેધ્યાઓ અને અનેક પ્રકારના ધ્રોચર્સ મળશે.

દેખલ પર મુક્વા માટે પ્લાસટીકના સુ'દર કુલા મળશે.

ડેકાણું ઃ માખરા હેઢસ (પ્રાે.) લી. લેડીઝ એન્ઢ ચીલ્ઢરન્સ હેઠ મેન્યુરેકચરર,

માં. છેશ. પરફર -•-જેમ્માન્ય એક્સ્ટર . લ

टेक्षीकृत ३३-५६२०

દેલીગ્રાફ એડરેસ : "ભગતકા"

ભગત **બ્રધર્સ** (પ્રા) **લી**.

ાં જે કેર્યું સ્ટ્રીટ, એ હા ની સ બ ગેં.

હાલસેલ અને રીટઇલ મર્ચન્ય અને ધ્રમ્પાયમાં

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈચ્લીશ પ્રાસરી, દેશી માધામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલા–અત્તરા, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એક્યુમીન્યમના વાસણા–કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બ'ગડીઓ– દેરમણાંડ અને સ્ટાઇકર તથા બીછ અનેક દેશી ચીજો કોફાયત ' ભાષથી મળશે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજ રસ્તમજ

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુ^રયુઅલ લાઇફ એસોસીએશન એાફ એાસ્ટ્ર**લેશી**યા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, એાસ્ટ્રેલીયા

- 41 -

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલના છંદગીના વિમા એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખા યા મળા:

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રાેડ, — ડેરબન.

બાકંસ ૪૭૬, ટેલીગ્રામ—કેખલ "સારાબટમ"

ટેલીફાન: ૪૭૮૮૮ ૪૭૪૫૩